

Német nyelv

ÉVES ÓRASZÁM ÉVFOLYAMONKÉNT 1. idegen nyelv					
7.	8.	9.	10.	11.	12.
4	4	4	4	3(+2)	3(+2)

ÉVES ÓRASZÁM ÉVFOLYAMONKÉNT 2. idegen nyelv					
7.	8.	9.	10.	11.	12.
0	0	4	4	4(+2)	4(+2)

BEVEZETŐ

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, írásképesség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttére, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

CÉLOK ÉS FELADATOK

1. A német nyelv tanításának kerete

A német nyelvet iskolánkban szabadon választott első és igény szerint második idegen nyelvként tanulhatják a tanulók. Első idegen nyelvként a hatosztályos gimnázium első évfolyamától az érettségiig. A 7., 8., 9. és 10. évfolyamon heti 4, a 11. és 12. évfolyamon pedig heti 3 óra áll rendelkezésre a német nyelv tanulásához. A 11. és 12. évfolyamon fakultáció keretében heti két órát vehetnek fel a tanulók. Második idegen nyelvként a 9. évfolyamtól heti 4 órában tanulhatják a tanulók a német nyelvet.

Az iskolai órák nyújtotta lehetőségek mellett a tanulók nyelvtudásukat diákcserék és projekttanítás keretében is fejleszthetik, ezeken a programokon való részvételre az iskola pedagógiai programja nyújt lehetőséget, így szerves részét képezik az iskolai oktató-nevelő munkának. Annak érdekében, hogy iskolánk németül tanuló diákjai a célnyelvi környezetben gyakorolhassák és mélyíthessék el addig megszerzett tudásukat, iskolánk több német iskolával tart fenn hosszú évekre visszanyúló partneri viszonyt és részt vesz nemzetközi projekteken. A német nyelv tanítása során fokozott mértékben támaszkodik a tanulók anyanyelvi kompetenciájára, elsősorban az ismeretlen szövegek olvasása során megszerzett stratégiákra, valamint második idegen nyelvként az első idegen nyelv tanulása során szerzett nyelvtanulási stratégiákra, épít az idegen nyelven már használt és alkalmazott készségekre.

2. A német nyelv tanításának célkitűzései

- **pragmatikus célok:** a kommunikatív kompetencia kialakítása
- **kognitív célok:** ismeretek, információk közvetítése a másik kultúráról, ezáltal a saját kultúra sajátosságainak felismerése, értékelése,
- **személyiségfejlesztő célok:** nyitottság, tolerancia a másik iránt, másrészt a nyelvtanulási folyamat során kialakuló önállóság, szociális viselkedés a kiscsoportokon belül, stb..

3. A tananyaggal, a tanítási folyamattal szembeni elvárások

A céloknak megfelelően a tananyagnak három fő rétege van, amelyek azonban nem különülnek el egymástól:

- nyelvi készségek,
- ismeretek a nyelvről, a kultúráról, az idegen országról,
- a tantárgyon kívüli ismeretek (tanulástechnika, módszerek, társas tapasztalatok, stb.)

A tananyag autentikus szövegekre épül, feldolgozásuk kommunikatív feladatokkal történik, melyek megfelelnek a tanulók életkori sajátosságainak. Így a konkrét tankönyv csoportonként változhat az egyéni adottságoknak megfelelően. A német nyelv tanításának kezdettől fogva alapvető bázisát alkotják a németnyelvű irodalmi szövegek. Figyelembe kell venni, hogy a gimnáziumunkból a tanulók többsége felsőoktatási intézményekben folytatja tanulmányait. Így a tananyagot úgy kell összeállítani, hogy a tanulók képesek legyenek az emeltszintű érettségi illetve a DSD/II vizsga letételére is.

4. Tantárgyi követelmények a gimnázium elvégzésekor:

a) témakörök:

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány, technika

b) nyelvi készségek

Olvasás: A tanuló legyen képes megérteni választékos köznyelven íródott változatos típusú szövegeket, továbbá a korosztálynak megfelelő szinten íródott irodalmi szövegeket.

Hallás: A tanuló értse meg a hosszabb, nyelvileg bonyolultabb közlésformák lényeges információit, alapvető kommunikációs szándékait.

Írás: A tanuló legyen képes nyelvileg helyesen, világosan, a stílusra megfelelően ügyelve kifejezni magát a mindennapi élet általánosan elterjedt kommunikációs formáiban.

Beszéd: A tanuló legyen képes saját érdeklődési körébe eső, tanulmányaiban előforduló vagy általános érdeklődésre számot tartó témákról szóló beszélgetésekben részt venni.

c) kulturális ismeretek és interkulturális készségek

A tanulónak legyen átfogó ismerete a német nyelvterületen található országok múltjáról és jelenéről, a német kultúráról, a német–magyar kapcsolatokról.

d) nyelvi eszköztár

A tanuló legyen képes a szintjének megfelelő szövegfajtákban előforduló nyelvi struktúrák felismerésére, azok funkcionális használatára különböző írásbeli vagy szóbeli kommunikációs szándékok kifejezésekor.

5. A német nyelv tanítása az egyes évfolyamokon

a) A 7., 8., 9., 10. évfolyamokon a NAT élő idegen nyelv tanításának ajánlásait a beszédszándékokra, a fogalomkörökre és a témakörökre vonatkozóan megvalósíthatónak tartjuk, ezért egyetértünk vele. Tekintettel azonban arra, hogy iskolánkban a nyelvtanítás sávós rendszerben zajlik, az egyes évfolyamokon különböző szinten tanuló csoportok vannak, ezért csak a témakörök lehetnek évfolyam szinten azonosak a tanulók

érdeklődésének megfelelően. A tananyag összeállítása vagy egy tankönyv kiválasztása nem évfolyam szinten, hanem csoport szinten történik. Ebből következik, hogy a fogalomkörök is csoportonként eltérnek a tanulók nyelvi szintjének megfelelően. A német nyelvet az utóbbi évek tapasztalatai szerint első idegen nyelvként a 7. évfolyamtól kezdődően évfolyamonként egy, középfeladati szintről induló tanulócsoporthoz tanítja. Az induló csoport szintje heterogén, minden évben a nyelvi felmérés alapján meghatározott szintről indul. Második idegen nyelvként a 9. évfolyamtól egy csoport kezdő szintről tanítja a német nyelvet. A tananyag összeállításánál ill. a szükséges tankönyvek kiválasztásánál arra törekszünk, hogy a lehető legnagyobb mértékben tudjuk figyelembe venni a tanulók képességeit és érdeklődési körét. Ebből következik, hogy az ajánlott tankönyvek és kiegészítő anyagok állandóan változhatnak. Egy új könyv kiválasztásánál azonban messzemenően figyelembe kell venni, hogy az anyagok kapcsolódjanak egymáshoz és biztosítsák a tanulók folyamatos fejlődését. A tanulóközponthoz tanítási folyamatban diákjaink elsajátíthatnak olyan tanítási technikákat, amelyek biztosítják számukra az önálló tanulást is.

b) A **11. és 12. évfolyamokon** a tanítási folyamat megszervezésénél figyelembe kell venni a tananyag összeállításánál, hogy a tanulóknak alkalmuk legyen az emeltszintű érettségire illetve a DSD/II vizsgára való felkészülésre, ezért a tanulókkal feltétlenül meg kell ismertetni azokat az ellenőrzési módokat, melyek ezeken a vizsgákon előfordulnak.

6. A továbbhaladás feltételei az egyes évfolyamokon

A tanuló rendelkezzen - az egyes évfolyamokon különböző szinten - az általános témakörökhöz kapcsolódó nyelvhasználat során a szükséges nyelvi kompetenciával. A tanuló ismerje és használja a szükséges szókincset, tudatosan alkalmazza a nyelvtani ismereteit, legyen képes a tanult idegen nyelv használatára írásbeli és szóbeli kommunikációban. Így az évfolyamonként végzett munka végül egy tematikus egységet alkot, melynek ismerete alapján képesek a tanulók megfelelni a tantárgyi követelményeknek. Erre a mérésre az érettségi vizsgán kerül sor, amely vizsga letétele egyben a továbbtanulás feltétele is. Így az iskolánk elvégzésekor megfogalmazott tantárgyi követelményeket mindig figyelembe kell venni az évfolyamszintű tervezésnél és az évfolyamokon végzett munkát minden esetben ennek kell alárendelni. A tantárgyi követelményeket az iskola minden tantárgyra kiterjedő oktatási és nevelési célkitűzéseivel összhangban kell megállapítani. Az évfolyamonként elért szintek alapján az egyes tanulónak lehetőséget kell adni arra, hogy képességeit a legoptimálisabban fejleszthesse, így a nyelvi csoportok összetétele változhat. Az egyes évfolyamokon végzett munka alapján a tanulók fokozatosan legyenek képesek az autonóm tanulásra és a tanítási folyamatban csökkenjen a tanári irányítás szerepe.

7. Kompetenciák fejlesztése a német nyelv tanítása kapcsán

Az élő idegen nyelv tanulásának és tanításának alapvető célja a kommunikatív nyelvi kompetencia kialakítása. Ahhoz, hogy a tanulók művelt, a világban magukat kiismerő és ott érvényesülni képes polgárrá váljanak, elengedhetetlenül szükséges, hogy használható, igényes nyelvtudásra tegyenek szert. Az idegen nyelv tanításának speciális jellegét adja, hogy a témaválasztástól függően különböző kompetenciák (kulcs- és keresztkompetenciák) fejlesztésére ad lehetőséget, alkalmat teremt a tantárgyközi ismeretanyagok, készségek és képességek elsajátítására.

KULCSKOMPETENCIÁK

Az **idegen nyelvi kommunikáció** az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák körébe sorolódik. A német nyelv, tanítása során fokozott mértékben támaszkodik a tanulók anyanyelvi kompetenciájára, elsősorban az ismeretlen szövegek olvasása során megszerzett stratégiákra.

Az idegen nyelvi kompetencia a 4 alapkészség (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, íráskészség) folyamatos és párhuzamos fejlesztése során szerzhető meg. Az alapkészségek fejlesztése a 6 illetve 4 év alatt (1. és 2. idegen nyelv) spirálisan épül fel, témákhoz rendezve, különböző nyelvi szinteken. Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak (pl. üzenetek megértése, beszélgetések kezdeményezése, folytatása, lezárása, valamint szövegolvasás, -értés, -alkotás) és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is, hiszen ezek segítik hozzá a tanulót annak a pozitív attitűdnek a kialakításához, mely magában foglalja mások és a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és az idegen kultúrák iránti érdeklődést, kíváncsiságot.

Digitális kompetencia: A digitális kompetencia fejlesztése illetve aktív gyakorlati használata szerves része a nyelvoktatásnak. Az **IKT eszközök** használata témától függetlenül (információk gyűjtése, rendszerezése, bemutatása) és témafüggően (kommunikáció az Interneten keresztül, kapcsolatfelvétel külföldi partnerekkel, levelezés diákcsera kapcsán) is megvalósul. Az IKT eszközök használata és az így megszervezett kommunikáció nagyban fejleszti a hatékony, **önálló tanulás** kompetenciáját is.

Szociális és állampolgári kompetencia: Az idegen nyelv tanítása lehetőséget ad arra, hogy különböző szövegeken keresztül a tanulókat állásfoglalásra, véleményalkotásra, a vélemények kulturált ütköztetésére bírja (konfliktuskezelés), viselkedési és magatartási szabályokat közvetítsen, fejlessze a tanulók problémamegoldó képességét (viták generálása) és empátikus készségét. A célnyelvi országba való "kitekintés" segít megérteni az európai identitás kérdéseit, a történelmi események és tendenciák idegen nyelvű megismerése (elsősorban a magasabb évfolyamokon) szélesíti a látókört és a már tanult történelmi ismeretekre alapozva új szempontokat nyújt a tanulóknak. (Landeskunde, Geschichte der deutschsprachigen Länder)

KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK

Az idegen nyelvi kommunikáció komoly szerepet vállal az **énkép** és az **önismeret** fejlesztésében, hiszen az idegen nyelv lehetőséget ad egyfajta "távolságtartásra", mellyel a tanulók mégis önmagukról, az őket érintő kérdésekről nyíltan és őszintén beszélhetnek. (Ich und meine Lebenswelt; Das Eigene und das Fremde; Mensch, Gesellschaft, Staat témakörök) Fontos, hogy a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Ezt a törekvést segítik az országismereti témák, a kapcsolatfelvétel külföldi iskolák hasonló korú diákcsoportjaival, a tanulmányutak és diákcserék lehetőségei. Ezek kapcsán tudatosan fejleszthető és fejlesztendő a tanulók **nyitottsága**, megértése és **toleranciája** a mássággal, az idegennel kapcsolatban (Das Eigene und das Fremde).

A környezettudatos nevelés ma már elengedhetetlen, kiemelten fontos feladata az iskoláknak. Megfelelő idegen nyelvű szövegbázissal és háttér-információkkal tanítható a tudatos fogyasztói magatartás (az "Umwelt" témakör bármely szintjén), a **környezettudatosság** és a fenntartható fejlődéshez szükséges **stratégiai** lépések valamint a **kooperatív** magatartás.

Ez a tudatosság az egyén **testi-lelki egészségének megőrzésében** is fontos szerepet játszik. Az idegen nyelvi oktatás témáin keresztül (Gesundheit, Krankheit) közvetíthetők és kimunkálhatók azok a pozitív magatartások és szokások, melyek a káros függőségek megelőzésében komoly segítséget nyújthatnak.

A középiskolát elhagyva diákjaink a **felnőtt világba** lépnek, ezért fontos, hogy különböző életpályákkal, az egyes foglalkozási ágakhoz vezető utakkal és alternatívákkal megismerkedjenek (Arbeit und Beruf). A tanulók a nyelvórákon a **munka világára** való felkészülésben (különösen az utolsó két évfolyamon) komoly segítséget kapnak (pályázati ívek kitöltése, állásinterjú és munkahelyre jelentkezés idegen nyelven).

A **tanulási stratégiák**, az **önálló tanulás fejlesztése** elengedhetetlen az egész életen át tartó tanulás attitűdjének kialakításához. Ezért a kommunikáció minden szintjén és formájában hangsúlyt kell helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, az érvelésre és a kritikai gondolkodás megerősítésére (szövegválasztás, kötelező olvasmányok kérdése).

Német mint 1. idegen nyelv

7-8. ÉVFOLYAM

Évi óraszám: 144 óra

Iskolánkba a tanulók igen változatos idegen nyelvi tapasztalatokkal érkeznek, ezért elengedhetetlen, hogy a belépő évfolyamok tudásszintjét felmérjük és a következő 2 év tananyagát ennek megfelelően állítsuk össze. A bemeneti szintek évfolyamonként is különbözőek lehetnek, ezért az ajánlott témakörök megtartása mellett feltétlenül szükség van az alapozó, szintre hozó szakasz beiktatására. Az újonnan felvett diákokat megfelelő számú jelentkező esetén tudásszintjük szerinti csoportokba osztjuk be, amennyiben egy csoportnyi diák tanulja a németet első idegen nyelvként, a belső differenciálás elengedhetetlen. Csak differenciált, személyre szabott feladatokkal oldható meg, hogy a magasabb szintű nyelvtudással rendelkezők is szembesüljenek olyan kihívásokkal, amelyek elengedhetetlenek a motiváció fenntartásában, és a felzárkózóknak sem kell megoldhatatlan nehézségekkel küzdeniük. Egy ilyen alapozó szakasz arra is jó lehetőség, hogy a fejlettebb nyelvtudással rendelkező tanulók segítsék társaikat a felzárkózásban, ami lényegesen fejlesztheti a társas kompetenciájuk fejlődését.

A 7–8. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának továbbfejlesztése a 8. évfolyam végére elérendő A2 KER szintre. Ez szoros kölcsönhatásban történik az adott életkori szakaszra megfogalmazott nevelési célokkal és más kulcskompetenciák fejlesztésével, elsősorban az anyanyelvi kommunikáció, a szociális kompetencia, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, valamint a hatékony, önálló tanulás területén. Egyre nagyobb szerepet kap a digitális kompetencia. A tanulás tartalmi révén további kapcsolódási pontok alakulnak ki a természettudományos és a technikai kompetenciával, a munkaformák révén pedig a kezdeményezőképesség is fejlődik.

A nyelvi készségek fejlesztése komplex módon történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben természetes módon összekapcsolódnak.

Az autentikus szövegfajtákkal bővül a szókincsük, szélesedik nyelvtani ismereteik köre, egyre magabiztosabban tudják megvalósítani beszédszándékaikat. Az új nyelvtani szerkezetekkel a korábbi fejlesztési szakaszokhoz hasonlóan továbbra is kontextusba ágyazva ismerkednek meg, a nyelvtani szabályokat maguk fedezik fel és fogalmazzák meg. Gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, hibáik felismerésében, önálló javításában. A helyes nyelvhasználat elsajátításában változatlanul nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

A nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása szempontjából meghatározó jelentősége van a témák gondos megválasztásának és annak, hogy a tanulók kívánságára időről-időre olyan témák is feldolgozásra kerüljenek, amelyek aktuálisan érdeklik, foglalkoztatják őket. A tanulási kedvet fokozza, ha a tanulók változatos munkaformák, értelmes tevékenységek és érdekes, kihívást jelentő feladatok keretében fejleszthetik nyelvtudásukat.

A fejlesztési szakasz célja, hogy a tanulók a 8. évfolyam végére elérjék a KER szerinti A2 szintet.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a tanuló megérti a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést. Egyszerű, rövid, hangzó szövegekhez kapcsolódó feladatokat old meg.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó tanári utasításokat. Megérti az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdéseket és kijelentéseket. Felismeri a tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavakat, szó- és beszédfordulatokat, és ezekből következtetni tud a szövegek témájára, tartalmára. Követi az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetét. Képes kiszűrni a lényegét és néhány alapvető információt az ismert témakörökben elhangzó szövegekből, részben önállóan, részben a megértést segítő, változatos feladatokra támaszkodva. Egyre önállóbban alkalmaz néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát.
A fejlesztés tartalma	
Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravezetés folyamatos követése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése. Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérések és kijelentések megértése. Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan; A szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével. Ismert témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése a tanult nyelvi eszközökre támaszkodva, a beszédhelyzet figyelembe vételével. Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, multimédiás anyagok, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok; tanárral, tanulótársakkal, lehetőség esetén a célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd.	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a tanuló egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési	A tanuló egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban számára ismert témákról, egyszerű nyelvi

céljai	eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál. Kérdéseket tesz fel kiszámítható, mindennapi helyzetekben, válaszol a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszédet folytat. A tanuló megteszi az első lépéseket a célnyelv spontán módon történő használata útján. Képes tudatosan alkalmazni egyre több kompenzációs stratégiát, hogy megértse magát, illetve megértse beszédpartnerét. Megnyilvánulásaiban törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése egyre bővülő szókincssel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel. Egyszerű, tényszerű információk megszerzése és továbbadása. Vélemény, gondolat, érzés kifejezése, illetve ezekre való rákérdezés egyszerű nyelvi eszközökkel. Ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdések feltevése, kérések, felszólítások megfogalmazása, illetve az azokra történő válaszadás. Résztétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben. A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során, spontán kommunikálás strukturált, előre látható szituációkban (pl. pár- vagy csoportmunka során társakkal). Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel, spontán kommunikálás célnyelvi beszélőkkel. Beszélgetés során megértés hiányában ismétel, magyarázat kérése, visszakérdezés alkalmazása, ill. szükség esetén saját a mondanivaló átfogalmazása, egyszerűsítése, pontosítása a kommunikáció fenntartása érdekében. Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása). Észlelt (hallott/látott) jelenségekre (pl. váratlan osztálytermi történésekre, helyzetekre) való reagálás egyszerű nyelvi eszközökkel. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid párbeszéd, egyszerű társalgás, szerepjátékok, dramatizált jelenetek, kérdések, felszólítások, kérések, információ hiányán illetve különbözőségén, véleménykülönbségen alapuló szövegek, spontán megnyilvánulások.	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a tanuló felkészülés után rövid szövegeket mond.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló egyre bővülő szókincssel, egyszerű beszédfordulatokkal röviden, összefüggően beszél saját magáról és közvetlen környezetéről. Munkáját bemutatja egyszerű nyelvi eszközökkel. A tanuló elmesél rövid, egyszerű történetet. Egyszerű állításokat, összehasonlítást, magyarázatot, indoklást fogalmaz meg. A tanuló egyszerű nyelvtani szerkezeteket és mondatfajtákat használ. Lineáris kötőszavakkal kapcsol össze szavakat, szócsoportokat,

	egyszerű cselekvéseket, történeteket, és fejez ki ok-okozati összefüggéseket. Képes alkalmazni a megértést segítő legfontosabb stratégiákat. Beszédében alkalmazza a célnyelvi normához közelítő kiejtést, intonációt és beszédtempót.
A fejlesztés tartalma	
Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után. Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal. Minta alapján összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoporthoz, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése kötőszavakkal (pl. mert, ezért, tehát). A mondanivaló jelentésének pontosítása, tisztázása a testbeszéd tudatos alkalmazásával. Csoportos előadás vagy prezentáció jegyzetek alapján. Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése). Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag meghallgatás utáni elisméltése, a célnyelvi normához közelítő kiejtés gyakorlása. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid történetek, élménybeszámolók, szerepek, leírások (pl. képleírás, tanulói munka bemutatása), előadás, prezentáció, témakifejtés.	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a tanuló megérti egyszerű olvasott szövegek lényegét, fő tartalmát.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló megérti az ismerős témákról szóló rövid szövegeket. Megtalál alapvető információkat egyszerű, hétköznapi szövegekben. Megérti az életkorának megfelelő témájú autentikus szövegek lényegét, kiszűri a szövegekből az alapvető információkat. A tanuló elvégez az olvasott szövegekre vonatkozó feladatokat. Képes meglévő készségeit kreatívan használni az olvasott szövegek megértéséhez, értelmezéséhez. Növekszik tájékozottsága a célnyelvi kultúráról. Fokozódik érdeklődése a célnyelvi kultúrába tartozó irodalmi, művészeti alkotások iránt.
A fejlesztés tartalma	
Rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel megfogalmazott szövegek megértése (pl. leírás, történet, párbeszéd a tanulóhoz közel álló témákról). Lényeges információk megtalálása egyszerű szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menetrendben, rövid újságcikkben, programfüzetben). Egyszerű üzenetek, levelek, elektronikus üzenetek, SMS-ek, bejegyzések megértése. Egyszerű használati utasítások, instrukciók megértése, követése. Információszerzés hagyományos és elektronikus forrásokból. Egyszerű, rövid történetek, mesék, versek és egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i>	

Ismeretterjesztő szövegek, (egyszerűsített) irodalmi szövegek, mesék, rövid történetek, versek, dalszövegek, cikkek a korosztálynak szóló újságokból és honlapokról, útleírások, hirdetések, plakátok, hagyományos és elektronikus nyomtatványok, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, egyszerű üzenetek, képeslapok, feliratok, étlap, menetrend, egyszerű biztonsági előírások, magánlevelek.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a tanuló ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat ír. Mintát követve különböző műfajú és életkorának megfelelő témájú szövegeket alkot.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló összefüggő mondatokat ír a közvetlen környezetével kapcsolatos témákról. Használja az írást a kommunikáció eszközeként egyszerű interakciókban. Kifejezi gondolatait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban. Kreatívan alkalmazza nyelvismeretét egyszerű szövegek írására az őt érdeklő, ismert témákról. Felismeri és követi az alapvető írásbeli műfajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeit.
A fejlesztés tartalma	
Szavak és rövid szövegek másolása és diktálás utáni leírása. Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd). Egyszerű szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés). Egyszerű írásos minták követése, kreatív átdolgozása, aktuális, konkrét és személyes tartalmakkal való megtöltése (pl. egyszerű, személyes témákról minta alapján vers, dalszöveg, rapszöveg írása). Gondolatok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, vagy, mert, de ezért, azután). Gyakori írásbeli műfajok legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyeinek követése saját írásmű létrehozása során (pl. megszólítás levélben, e-mailben, záró formula). A mondanivaló közvetítése vizuális eszközökkel (pl. szövegkiemelés, internetes, vagy SMS-ben használt emotikon, rajz, ábra, diasor). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Leírás, ismertető, képaláírás, élménybeszámoló, párbeszéd, üzenet, levél, email, SMS, blogbejegyzés.	

BELÉPŐ TEVÉKENYSÉGFORMÁK – 7. évfolyam

Tanulói tevékenységek, készségek fejlesztése

A kommunikatív nyelvtanítás célja a hatékony kommunikáció, ahol a hangsúly a tartalom, a mondanivalón van. A kommunikatív kompetencia fejlesztését elősegíti, ha a tanulók valós feladatok megoldásához valós szituációkban használják a nyelvet, vagyis eszközként használják saját kommunikációs céljaik eléréséhez. Ugyanilyen fontos, hogy minél több lehetőségük adódjon arra, hogy autentikus nyelvi mintákkal találkozzanak a tanulás során. A gyakorlásra fordított idő sokszorosára növelhető az óra céljainak megfelelő változatos formák alkalmazásával. A nyelvórán a csoport- és pármunka fokozott hangsúlyt kap, előtérbe kerül a tanárnak a tanulási folyamatot segítő szerepe. A nyelvi kommunikáció természetéből adódóan alapvető a résztvevők együttműködése, kooperációja.

Mivel a való életben a nyelvi készségek általában nem izoláltan fordulnak elő a különböző tevékenységek során, ezért fontos, hogy a nyelvi készségeket a tanórán is lehetőleg integráltan fejlesszük. Azt is fontos figyelembe venni, hogy a receptív készségeknek jelentős szerepe van a produktív készségek megalapozásában.

Témakörök – 7. évfolyam	Kapcsolódási pontok
Család Családfa. Személyleírás. Szokásos napi tevékenységek	<i>Erkölcstan</i> : társas kapcsolatok: család, otthon <i>Technika, életvitel és gyakorlat</i> : családi munkamegosztás.
Otthon Bútorok, egy szoba berendezése. Lakóhelyem, tágabb környezetem.	<i>Matematika</i> : tájékozódás a térben. <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i> : család és lakóhely.
Étkezés Napi étkezések, Kedvenc ételeim, italaim. Étkezési szokások a célnyelvi kultúrában és a nagyvilágban.	<i>Biológia-egészségtan</i> : táplálkozás. <i>Technika, életvitel és gyakorlat</i> : családi munkamegosztás.
Idő, időjárás Az óra, a hét napjai és napszakok. Évszakok és hónapok.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat</i>
Öltözködés Ruhadarabok, kedvenc ruháim. Divat világa.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i> : öltözködés, divat. <i>Erkölcstan</i> : szokások, társadalmi szabályok.
Iskola, barátok Iskolám, tantárgyaim, tanárain. Barátok jellemzése, bemutatása. Konfliktusok barátok között. Iskolai élet más országokban.	<i>Erkölcstan</i> : társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, egymás segítése.
Szabadidő, szórakozás Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Számítógép, internet, játékok Közös időtöltés barátokkal.	<i>Testnevelés és sport</i> : sportok. <i>Informatika</i> : az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika.
Természet, állatok Kisállatok, felelős állattartás. Hazánk és más országok, más kontinensek élővilága. Dinoszauruszok	<i>Biológia-egészségtan</i> : a természetföldrajzi környezet és az élővilág összefüggései. <i>Technika, életvitel és gyakorlat</i> : hobbiállatok gondozása.
Ünnepek és szokások Advent, Karácsony, Húsvét	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i> : hétköznapiak, ünnepek.

Utazás, pihenés Táborok, osztálykirándulás.	<i>Biológia-egészségtan: az erdők világa.</i>
Fantázia és valóság Grimm-Märchen	<i>Dráma és tánc: dramatikus játékok.</i> <i>Vizuális kultúra: képzeletem világa.</i>
Zene, művészetek Múzeum, kiállítás (pl. Minopolis-Wien)	<i>Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások.</i>
Környezetünk védelme Veszélyeztetett állat és növényvilág.	<i>Földrajz: globális problémák, fenntarthatóság, védett hazai és nemzetközi természeti értékek példái.</i>
Média, kommunikáció Internet, interaktív játékok, közösségi oldalak.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hírközlés.</i>

Fogalomkörök 7. évfolyam

Cselekvés, történet, létezés kifejezése		es gibt
	<i>múltidejűség</i>	<i>Präteritum</i>
Birtoklás	<i>Birtokos névmások</i>	<i>Sein/e, ihr/e</i>
Térbeli viszonyok	irányok, helymeghatározás	<i>Kettős esettel álló elöljárószók összefoglalása</i>
Esetviszonyok		<i>Genitiv</i>
Szövegösszetartó eszközök	<i>névmások</i>	<i>dieser//diese/dieses</i> <i>wenn</i>
Modalitás		<i>Dürfen(Präsens, Präteritum)</i> <i>sollen</i> <i>feltételes mód: wäre, hätte, würde</i>

BELÉPŐ TEVÉKENYSÉGFORMÁK – 8. évfolyam

Tanulói tevékenységek, készségek fejlesztése

A kommunikatív nyelvtanítás célja a hatékony kommunikáció, ahol a hangsúly a tartalom, a mondanivalón van. A kommunikatív kompetencia fejlesztését elősegíti, ha a tanulók valós feladatok megoldásához valós szituációkban használják a nyelvet, vagyis eszközként használják saját kommunikációs céljaik eléréséhez. Ezért ezen az évfolyamon a nyelvtanár igyekszik lehetőséget biztosítani az idegen nyelvű kapcsolatfelvételle, levelezés, E-Mail-kapcsolat formájában, vagy rövidebb projekt megvalósítására, német ajkú partnerek (lektor, egyetemi ösztöndíjas, DSD anyanyelvi tanár) bevonásával.

A nyelvórán a csoport- és pármunka fokozott hangsúlyt kap, előtérbe kerül a tanárnak a tanulási folyamatot segítő szerepe. A nyelvi kommunikáció természetéből adódóan alapvető a résztvevők együttműködése, kooperációja.

Mivel a való életben a nyelvi készségek általában nem izoláltan fordulnak elő a különböző tevékenységek során, ezért fontos, hogy a nyelvi készségeket a tanórán is lehetőleg integráltan fejlesszük. Azt is fontos figyelembe venni, hogy a receptív készségeknek jelentős szerepe van a produktív készségek megalapozásában. Az órai és otthoni tevékenységek kapcsán az önállóság (tanulói autonómia) egyre nagyobb szerephez jut, rövid projektek előkészítésével a diákok egymásnak is modellt nyújthatnak a későbbi nagyobb lélegzetű projektekhez.

Témakörök – 8. évfolyam	Kapcsolódási pontok
Család Családfa. Személyleírás. Szokásos napi tevékenységek	<i>Erkölcstan</i> : társas kapcsolatok: család, otthon <i>Technika, életvitel és gyakorlat</i> : családi munkamegosztás.
Otthon Bútorok, egy szoba berendezése. Lakóhelyem, tágabb környezetem.	<i>Matematika</i> : tájékozódás a térben. <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i> : család és lakóhely.
Étkezés Egészséges táplálkozás - gyorséttermek	<i>Biológia-egészségtan</i> : táplálkozás.
Idő, időjárás Időjárás. Időjárási rekordok, időjárási jelenségek. Természeti katasztrófák.	<i>Földrajz</i> : éghajlat és lakóhelyek; időjárási, éghajlati elemek.
Szabadidő, szórakozás Könyv, olvasási szokások, könyvtár Televízió, TV műsorok Mozi, mozifilmek, színház, zenehallgatás, kiállítások.	<i>Ének-zene</i> : zenehallgatás. <i>Dráma és tánc</i> : színház, előadások. <i>Vizuális kultúra</i> : múzeumok, kiállítások.
Ünnepek és szokások Ünnepek itthon és a nagyvilágban.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i> : hétköznapiak, ünnepek.
Város, bevásárlás Épületek, utcák, tájékozódás, útbaigazítás. Üzletek, bevásárlóközpontok, piac. Híres városok és nevezetességeik. (Wien)	<i>Matematika</i> : tájékozódás a térben, térbeli alakzatok. <i>Földrajz</i> : országok, városok; a hazai táj, a világörökség elemei. <i>Technika, életvitel és gyakorlat</i> : közlekedés, vásárlás.
Utazás, pihenés Vakáció, nyaralás, közlekedési eszközök. Utazás belföldön és külföldön.	<i>Földrajz</i> : tájékozódás a földrajzi térben, Európa, Európán kívüli kontinensek, tájak, országok; a hazai táj, a világörökség elemei.
Fantázia és valóság Kedvenc olvasmányaim, könyveim. Fantasia c. dal feldolgozása	<i>Dráma és tánc</i> : dramatikus játékok. <i>Vizuális kultúra</i> : képzeletem világa.
Zene, művészetek Kedvenc zeném, együttesem. Német nyelvű együttesek dalai Film- és színházi élményeim.	<i>Ének-zene</i> : zenehallgatás. <i>Dráma és tánc</i> : színház, előadások.
Környezetünk védelme Szelektív hulladékgyűjtés. Környezettudatos viselkedés.	<i>Biológia-egészségtan</i> : környezeti rendszerek állapota, védelme, fenntarthatósága.
Felfedezések Nagy földrajzi felfedezések. Híres felfedezők és életútjuk.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i> : felfedezők és feltalálók.
Tudomány, technika Feltalálók és találmányok. Híres feltalálók és életútjuk.	<i>Biológia-egészségtan</i> : tudománytörténet. <i>Hon- és népismeret</i> : a magyar tudomány és kultúra eredményei a világban.
Múltunk és jövőnk Családom múltja, gyökereim. Az én jövőm. Iskolám múltja, jelene.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i> : különböző korszakok, globális problémák. <i>Erkölcstan</i> : a munka világa
Média, kommunikáció Infokommunikációs eszközök a	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i> : hírközlés.

mindennapokban. A média szerepe a hétköznapiakban.	<i>Informatika</i> : az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika.
Földünk és a világűr A naprendszer és a bolygók. A Nap és a csillagok.	<i>Földrajz</i> : égitestek. <i>Matematika</i> : tájékozódás a térben.

Fogalomkörök 8. évfolyam

Cselekvés, történés, létezés kifejezése	<i>múltidejűség</i>	<i>Präteritum (2)ismétlés</i>
		<i>sich-Verben (2</i>
Térbeli viszonyok	<i>helymeghatározás</i>	<i>tulajdonnevek esetében</i>
Időbeli viszonyok	<i>időtartam</i>	<i>Wie lange? Bis wann?</i>
Esetviszonyok		<i>außer, wegen</i>
Szövegösszetartó	<i>kötőszók</i> <i>névmások</i>	<i>weil, dass,</i> <i>kérdőnévmások előljáróval: womi/worüber...</i>
Vonzatos igék		<i>brauchen+Akk.</i> <i>sich freuen+ über, Angst haben + vor, stb</i>

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	A2 szintű nyelvtudás. A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt. Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben. Egyre bővülő szókincssel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről. Megérti az ismerős témákról írt rövid szövegeket, egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban megtalálja információkat. Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról. Amennyiben a tanulócsoport az Európa Tanács nyelvi szintleírásait figyelembe véve A1+ szintről indul, további, B1- szintű célok megfogalmazása is lehetővé válik.
--	---

A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKELÉSÉNEK FORMÁI, SZEMPOTJAI

Egyik legfontosabb értékelési forma a nyelvórákon a folyamatos szóbeli értékelés, melyet a tanár végez annak érdekében, hogy tanulóit a tanulásban segítse, ösztönözze. Visszajelzéseinek fontos része a biztatás, mely a szükséges javításokkal, tapintatosan megfogalmazott bírálatokkal együtt arra irányul, hogy segítse a helyes önértékelés és önbizalom kialakulását. Különösen fontos ez az idegen nyelv oktatásában, hogy a nyelvi gátak kialakulását ellensúlyozni lehessen.

A nyelvtanár a kommunikatív kompetencia valamennyi elemét és a nyelvi készségeket értékeli. Értékeli a tanuló előrehaladását önmagához és a csoport egészéhez képest, valamint a jó előre megfogalmazott követelmények szempontjából.

Az értékelés kiterjed a kommunikatív kompetencia valamennyi elemére, tehát méri a tételes tudást (szókincs, nyelvtan, helyesírás, kiejtés, szövegalkotás és nyelvhasználat szabályai),

valamint a nyelvi készségeket és tevékenységeket (hallott és olvasott szöveg értése, beszéd, írás, közvetítés).

A napi gyakorlatban előforduló ellenőrzések alkalmával a nyelvórákon osztályzattal jelzi a nyelvtanár az elvégzett feladatok minőségét. Félévkor és év végén a tanulók teljesítményük alapján összegző osztályzatot kapnak.

9-10. ÉVFOLYAM

Évi óraszám: 144 óra

Az első idegen nyelvből a gimnázium 10. évfolyamának végére a tanulóknak közel kell jutniuk az európai hatfokú skála harmadik szintjéhez. Osztott csoportok esetén illetve belső differenciálással a tanulók többsége B1 illetve B1- szintű tudásra tesz szert a ciklus végére. Ez lehetőséget ad a további intenzív készségfejlesztésre, a felzárkózásra és a nyelvi csoportok közös, de szükség szerint differenciált haladására és az egyéni szükségletek figyelembe vételére is.

Ebben a nyelvtanítási szakaszban is fontosak a korosztályi sajátosságok, a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával és a világgal szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó projektek, nyelvi utak és diákcsere lehetőségek. Ezeken a tanuló megismerheti eddigi erőfeszítésének eredményeit, a közösen megvalósított projektek erősítik a diákok szociális kötődését és értékekkel való azonosulásukat, valamint a világra, az ismeretlenre való nyitottságot.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló már megérti a leggyakrabban előforduló szókinccset és bizonyos nyelvi fordulatokat, ha közvetlen, személyes témákról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek és közlések lényegét.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismerős témákról folyó köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban és egyes részleteiben is. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése több beszélő esetén is. A fontos információk megértése azokban a rádió- és tévéműsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési körhez kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A fejlesztés tartalma	
A köznyelvi beszéd főbb fordulatainak megértése rendszeresen előforduló, ismerős témák esetén. A hallott szöveg gondolatmenetének nagy vonalakban való követése, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos és ismerős kiejtéssel folyik. Mindennapi társalgásban a világos beszéd követése szükség esetén visszakerdezések segítségével. Ismerős témájú lényegre törő előadás vagy beszéd követése. Egyszerű műszaki információ megértése, részletes útbaigazítások követése. Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése. Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek lényegének megértése. Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik. A köznyelvi szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése. A szövegértési stratégiák alkalmazása, pl. ismerős beszédtema esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből, és a mondat jelentésének kikövetkeztetése.	

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Hosszabb használati utasítások, közlemények, párbeszéddek, instrukciók, előadások, beszéddek, viták, interjúk, dalok, visszaemlékezések, rögzített telefonos szövegek, reklámok, viccek, tévé- és rádióműsorok, filmelőzetesek, filmek.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerű és begyakorolt feladatok során kommunikál az iskolával, otthonnal és szabadidővel kapcsolatos témákról. Részt vesz rövid beszélgetésekben. Kérdez és válaszol kiszámítható, mindennapi helyzetekben. Egyszerű gondolatokat és információkat cserél ismerős témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önálló boldogulás a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Gondolatokat cseréje, vélemény kifejtése és érvelés érdeklődési körbe tartozó és általános témákról is. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete és alkalmazása. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.
A fejlesztés tartalma	
Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül. Érzelmek kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint pl. reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm. Problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, választási lehetőségek összehasonlítása. A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, álláspont kifejtése, rákérdezés mások nézeteire. Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, pl. zene, film, könyvek. Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása. Nézetek világos kifejtése, érvek egyszerű cáfolata. Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése. Utazások során felmerülő feladatok, pl. közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi látogatás során. Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekéssett vonat). Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése akár váratlan nehézségek esetén is, panasz, reklamáció. Részletes utasítások adása, követése és kérése (pl. hogyan kell valamit csinálni). Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információmegadás (pl. tünetek megadása orvosnál). Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel. Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, szó átvétele, átadása, mások bevonása, beszélgetés lezárása. Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata. A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása és reagálás azokra közismert nyelvi megfelelőik semleges stílusban való használatával. Az udvariassági szokások ismerete és alkalmazása. A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események	

megtárgyalásához elegendő szókincs és annak általában helyes alkalmazása. Ismerős kontextusokban elfogadhatóan helyes nyelvhasználat. A szövegszervezés alapvető eszközeinek megbízható használata. Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció. A szóbeli interaktív vizsgához szükséges kommunikációs stratégiák. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciók, utasítások, interjúk, viták.
--

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerűen beszél önmagáról, a családjáról, más emberekről, lakóhelyéről, tanulmányairól, iskolájáról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben folyamatos önkifejezés. Érthető, folyamatos beszéd, a mondanivaló szókincsének és tartalmának megtervezése, és szükség esetén annak tudatos módosítása. Egy gondolat vagy probléma főbb pontjainak tartalmilag pontos kifejtése.
A fejlesztés tartalma	
Folyamatos megnyilatkozás az érdeklődési körnek megfelelő témákról a gondolatok lineáris összekapcsolásával. Elbeszélések vagy leírások lényegének összefoglalása folyamatos beszédben, a gondolatok lineáris összekapcsolásával. Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával. Valóságos vagy elképzelt események részleteinek bemutatása. Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása. Álmok, remények és ambíciók, történetek elmondása. Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata. Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témákról. Előre megírt, lényegre törő, követhető előadás ismerős témáról. Az összefüggő beszéd tervezése során új kombinációk, kifejezések begyakorlása, alkalmazása. Az összefüggő beszédben kompenzáció alkalmazása, pl. körülírás elfelejtett szó esetén. Ismerős kontextusokban a nyelvi norma követésére törekvő nyelvhasználat. A nyelvi eszközök rugalmas használata a mondanivaló kifejezésére, ezek adaptálása kevésbé begyakorolt helyzetekben. A közlés magabiztos bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközökkel. Önellenőrzés és az önkorrekció, pl. a félreértéshez vezető hibák felismerése és javítása. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Leírások, képleírások, témakifejtés (pl. vizuális segédanyag alapján), elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, rapszövegek	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló képes többféle szövegfajtát olvasni, tudja, hogy a szövegfajták sajátosságainak ismerete segít a szöveg megértésében.

	Megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról szóló mindennapi szövegekben.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nagyrészt közérthető nyelven írt, az érdeklődési körhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek megértése. Az érdeklődési körhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek gondolatmenete lényegének megértése. Vélemények, érvelések követése nagy vonalakban, és a részinformációk kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	
A fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben, pl. levelekben, brosúrákban és rövid, hivatalos dokumentumokban. A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is. A fontos gondolatok felismerése ismerős témákról szóló, lényegre törő újságcikkekben. A gondolatmenet és a következtetések felismerése világosan írt érvelésekben. A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése. A mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek megértése annyira, hogy sikeres írásbeli kommunikációt tudjon folytatni. Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése. Ismert témájú hivatalos levélben az elintézéshez szükséges információk megértése. Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során. A feladat elvégzéséhez szükséges információk összegyűjtése a szöveg különböző részeiből, illetve több szövegből. Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során. Az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján. Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfűzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, viccek, egyszerű irodalmi szövegek.	

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló összefüggő mondatokat ír olyan témákról, amelyek közvetlen szükségletekre, élményekre, eseményekre és konkrét információkra vonatkoznak. Ismerős témákról gondolatait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatok sorokban fejezi ki írásban. Néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír minta alapján az őt érdeklő, ismert témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Részletesebb, összefüggő és tagolt szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásban beszámolás eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről, a vélemény alátámasztása. Hatékony írásbeli interakció folytatása. Jegyzetkészítés olvasott vagy hallott, érdeklődési körhez tartozó szövegről, illetve saját ötletekről.

	Több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.
A fejlesztés tartalma	
Egyszerű, összefüggő, lényegre törő szöveg írása számos, érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témában, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával. Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal kapcsolatban is, mint pl. a zene vagy a művészet. Információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása (pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak). Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban). Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése, online ügyintézés. Életrajz, lényegre koncentráló leírás, elbeszélés készítése. Riport, cikk, esszé írása. Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése. Saját ötletekről jegyzet készítése. Interaktív írás esetén megerősítés, vélemény kérése, az információ ellenőrzése, problémákra való rákérdezés, illetve problémák elmagyarázása. Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése. Néhány egyszerű szövegkohéziós és figyelemvezető eszköz használata. Az alapvető írásbeli műfajok fő szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záró formula; a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság). Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rap, rigmus, dalszöveg, rövid jelent, paródia írása, illetve átírása). Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltésük. Kész szövegekből számára hasznos fordulatok kiemelése, és saját írásában való alkalmazása. Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak a fogalmazásban való megjelenítése. Írásának tudatos ellenőrzése, javítása; félreértést okozó hibáinak korrigálása. A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központosítás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép, diasor). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Hagyományos és elektronikus nyomtatványok, kérdőívek; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képaláírások; üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internes profilok; tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mailek; személyes információt, tényt, illetve tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók; egyszerű ügyintéző levelek/e-mailek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); diasor; egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések; rövid leírások; jegyzetek; riportok, cikkek, esszék, felhívások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.	

BELÉPŐ TEVÉKENYSÉGFORMÁK – 9. évfolyam

Tanulói tevékenységek, készségek fejlesztése

A kommunikatív nyelvtanítás célja a hatékony kommunikáció, ahol a hangsúly a tartalmon, a mondanivalón van. A kommunikatív kompetencia fejlesztését elősegíti, ha a tanulók valós feladatok megoldásához valós szituációkban használják a nyelvet, vagyis eszközként használják saját kommunikációs céljaik eléréséhez. Ezért ezen az évfolyamon a nyelvtanár igyekszik lehetőséget biztosítani az idegen nyelvű kapcsolatfelvételre, levelezés, E-Mail-kapcsolat formájában, vagy rövidebb projekt megvalósítására, német ajkú partnerek (lektor, egyetemi ösztöndíjas, DSD anyanyelvi tanár) bevonásával, diákcsera szervezésével.

A nyelvórán a csoport- és pármunka fokozott hangsúlyt kap, a tanár a tanulási folyamatban betöltött szervező/segítő szerepe egyértelművé válik. A nyelvi kommunikáció természetéből adódóan alapvető a résztvevők együttműködése, kooperációja.

Mivel a való életben a nyelvi készségek általában nem izoláltan fordulnak elő a különböző tevékenységek során, ezért fontos, hogy a nyelvi készségeket a tanórán is lehetőleg integráltan fejlesszük. Azt is fontos figyelembe venni, hogy a receptív készségeknek jelentős szerepe van a produktív készségek megalapozásában. Az órai és otthoni tevékenységek kapcsán az önállóság (tanulói autonómia) egyre nagyobb szerephez jut, rövidebb projektek előkészítésével, önálló prezentációval a diákok egymásnak is modellt nyújthatnak a későbbi nagyobb lélegzetű projektekhez.

Témakörök a 9. évfolyamon

Témakörök	Kapcsolódási pontok
Személyes vonatkozások, család A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai). Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; generációk kapcsolata.
Ember és társadalom A másik ember külső és belső jellemzése. A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése.	<i>Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok.
Környezetünk Az otthon, a lakóhely és környéke A lakóhely nevezetességei A lakóhely és környéke fejlődésének problémái.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> víz- és energiatakarékosság, újrahasznosítás. <i>Ember és természet:</i> élőhely <i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák.
Az iskola Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban.	<i>Történelem, társadalmi, gazdasági és állampolgári ismeretek:</i> élethosszig tartó tanulás. <i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.
A munka világa Diákmunka, nyári munkavállalás Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.	<i>Matematika:</i> gazdasági és pénzügyi nevelés. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.
Életmód Az egészséges életmód, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Gyakori betegségek, sérülések, baleset.	<i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.
Szabadidő, művelődés, szórakozás A szabadidő jelentősége az ember életében. A művészet szerepe a mindennapokban: színház, mozi, koncert, kiállítás stb..	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> médiatudatosságra nevelés. <i>Informatika:</i> e-könyvek.

Tömegkommunikációs eszközök és hagyományos művelődési formák. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.	
Utazás, turizmus A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság.
Tudomány és technika Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.	<i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése
Gazdaság és pénzügyek Fiatal vállalkozók, „diákcégek” Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pénzügyi ismeretek. <i>Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> kiadás, bevétel, megtakarítás

Fogalomkörök a 9. évfolyamon

Cselekvés, történet, létezés kifejezése		
	jelenidejűség	Präsens
	tőhangváltós igék, elváló igekötők	Präsens mit Vokalwechsel Trennbare Verben
	múltidejűség,	Präteritum: sein, haben / Perfekt
	jövőidejűség	Futur
	tagadás	Negation mit nicht / kein
Birtoklás kifejezése		
		haben
		Possessivpronomen
		von, -s
Térbeli viszonyok		
	irányok, helymeghatározás	
		In +A / D
	helymeghatározás földrajzi nevekkal	In Aus Nach
Időbeli viszonyok		
	gyakoriság	Wie oft? oft, immer, nie, selten, manchmal, einmal / zweimal
	időpont	in, um, am, wann? Ab nicht mehr, schon, erst
	időtartam	Wie lange? von ... bis Für wie viele Tage?
Mennyiségi viszonyok		
	számok	
	határozott mennyiség	

	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts, mehr, mehrere alle
Minőségi viszonyok		
		Wie?
		Welcher?
	hasonlítás	so..., wie als
Modalitás		möchte können, wollen müssen
	felszólítás	
Esetviszonyok		Nominativ, Akkusativ: für Dativ: mit
Szövegösszetartó eszközök	kötőszók névmások	und/oder/aber/denn das ich, mich, mein, dein mir, dir dieser / welcher man

BELÉPŐ TEVÉKENYSÉGFORMÁK – 10. évfolyam

Tanulói tevékenységek, készségek fejlesztése

A kommunikatív nyelvtanítás célja a hatékony kommunikáció, ahol a hangsúly a tartalmon, a mondanivalón van. A kommunikatív kompetencia fejlesztését elősegíti, ha a tanulók valós feladatok megoldásához valós szituációkban használják a nyelvet, vagyis eszközként használják saját kommunikációs céljaik eléréséhez. Ezért ezen az évfolyamon a nyelvtanár igyekszik lehetőséget biztosítani az idegen nyelvű kapcsolatfelvételre, diákcsere szervezésével.

A nyelvórán a csoport- és pármunka fokozott hangsúlyt kap, a tanár a tanulási folyamatban betöltött szervező/segítő szerepe egyértelművé válik. A nyelvi kommunikáció természetéből adódóan alapvető a résztvevők együttműködése, kooperációja.

Mivel a való életben a nyelvi készségek általában nem izoláltan fordulnak elő a különböző tevékenységek során, ezért fontos, hogy a nyelvi készségeket a tanórán is lehetőleg integráltan fejlesszük. Azt is fontos figyelembe venni, hogy a receptív készségeknek jelentős szerepe van a produktív készségek megalapozásában. Az órai és otthoni tevékenységek kapcsán az önállóság (tanulói autonómia) egyre nagyobb szerephez jut, rövidebb esszék megfogalmazásával, projektek előkészítésével, önálló prezentációval a diákok egymásnak is modellt nyújthatnak a későbbi DSD szóbeli nyelvvizsga projektjéhez.

Témakörök a 10. évfolyamon

Témakörök	Kapcsolódási pontok
Személyes vonatkozások, család A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; generációk kapcsolata.

Ember és társadalom Női és férfi szerepek. Ünnepek, családi ünnepek, az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében	<i>Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok.
Környezetünk Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> víz- és energiatakarékosság, újrahasznosítás.
Az iskola Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.	<i>Történelem, társadalmi, gazdasági és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, élethosszig tartó tanulás.
A munka világa A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.
Életmód Az étkezési szokások, ételspecialitások hazánkban és más országokban.	<i>Biológia-egészségtan:</i> egészséges életmód
Szabadidő, művelődés, szórakozás Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok: sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.	<i>Biológia-egészségtan:</i> egészséges életmód
Utazás, turizmus Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Turisztikai célpontok.	<i>Fizika, kémia:</i> fenntarthatóság <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedésbiztonság.
Tudomány és technika A világháló a tanulásban, szakmában, szabadidőben	<i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése
Gazdaság és pénzügyek Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; tudatos vásárlás; pénzügyi ismeretek.

Fogalomkörök a 10. évfolyamon

Cselekvés, történet, létezés kifejezése		
	Múltidejűség,	Präteritum
	Módbeli segédigék elbeszélő múltú alakban	Konnte, musste, durfte, wollte,
	Igepárok	Wo? Wohin ? ige-párok
	Visszaható igék	sich-Verben
	Szenvedő szerkezet	Passiv Präsens und Passiv Präteritum Passiv Perfekt
Birtoklás kifejezése		
		Genitiv
		gehören + D.
Térbeli viszonyok		

	Helymeghatározás előljárószókkal:	an, auf, vor, hinter, neben, über, unter, zwischen (A/D)
		Präpositionen mit dem Dativ: zu
Időbeli viszonyok		
	Időtartam	Seit wann?
	Időpont	Vor wie vielen Jahren?
		Jahreszahlen, Datum
Minőségi viszonyok		
	Melléknévragozás: gyenge, vegyes, erős	Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklinations)
	Hasonlítás	so..., wie / als
	Melléknév fokozása	Billig, billiger, am billigsten
	Főnévként használt melléknév	Substantiviertes Adjektiv
Modalitás	Módbeli segédigék	Dürfen, sollen, sollte
		Konjunktiv II Präsens
		Modalverben im Präteritum
		Modalverben im Konjunktiv II
		Zu + Infinitiv
Esetviszonyok	Előljárószók tárgyesettel	Über, durch, entlang
	Előljárószók részes esettel	Zu,
	Vonzatos igék	Rektion der Verben
		Präpositionaladverb: darüber / worüber
		Gehören + zu + Dativ
Logikai viszonyok	Alárendelések	Kausalsatz Objektsatz
Szövegösszetartó eszközök	Kötőszók	Entweder –oder Sowohl – als auch Weder – noch Dass Weil Als / wie Ob Als / wenn
	Névmások	Relativsatz Relativpronomen Keiner / keine / keins Einer / eine / eins / welche

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	B1 mínusz / B1 szintű nyelvtudás. A tanuló képes főbb vonalaiban megérteni a köznyelvi beszédet. . a. számára rendszeresen előforduló, ismerős témákról. A tanuló a mindennapi élet legtöbb helyzetében boldogul, gondolatokat cserél, véleményt mond, érzelmeit kifejezi és stílusában a kommunikációs
--	---

	helyzethez alkalmazkodik. A tanuló képes begyakorolt szerkezetekkel érthetően, folyamatoshoz közelítően beszélni. Az átadott információ lényegét megközelítő tartalmi pontossággal fejt ki. Megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő, autentikus vagy kismértékben szerkesztett szövegekben az általános vagy részinformációkat. A tanuló több műfajban is képes egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban már kezdenek megjelenni műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.
--	--

A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKELÉSÉNEK FORMÁI, SZEMPOTJAI

Egyik legfontosabb értékelési forma a nyelvórákon a folyamatos szóbeli értékelés, melyet a tanár végez annak érdekében, hogy tanulóit a tanulásban segítse, ösztönözze. Visszajelzéseinek fontos része a biztatás, mely a szükséges javításokkal, tapintatosan megfogalmazott bírálattal együtt arra irányul, hogy segítse a helyes önértékelés és önbizalom kialakulását.

A nyelvtanár a kommunikatív kompetencia valamennyi elemét és a nyelvi készségeket értékeli. Értékeli a tanuló előrehaladását önmagához és a csoport egészéhez képest, valamint a jó előre megfogalmazott követelmények szempontjából.

Az értékelés kiter a kommunikatív kompetencia valamennyi elemére, tehát méri a tételes tudást (szókincs, nyelvtan, helyesírás, kiejtés, szövegalkotás és nyelvhasználat szabályai), valamint a nyelvi készségeket és tevékenységeket (hallott és olvasott szöveg értése, beszéd, írás, közvetítés).

A napi gyakorlatban előforduló ellenőrzések alkalmával a nyelvórákon osztályzattal jelzi a nyelvtanár az elvégzett feladatok minőségét. Félévkor és év végén a tanulók teljesítményük alapján összegző osztályzatot kapnak.

11-12. ÉVFOLYAM

Évi óraszám: 11. évfolyam: 108 óra

12. évfolyam: 96 óra

Az idegen nyelv jellegéből adódóan a nyelvoktatás tartalmát és céljait tekintve minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A gimnáziumi tanulmányok végére a tanulók kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően pedig széles körű információszerzésre és viszonyításra képesek. A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során egész életükön át.

A 11. és 12. évfolyamon lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók felkészülhessenek igényeik szerint a középszintű vagy emelt szintű érettségi vizsgára illetve a fakultációs órák választásával a DSD II. nyelvvizsgára, megismerjék e vizsgarendszerek felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló már megért lényeges információkat, amelyek olyan ismert témákhoz kapcsolódnak, mint pl. a munka, az iskola, a szabadidő. Ki tudja szűrni a fontos információkat azokból a rádió- és tévéadásokból, amelyek aktuális eseményekről vagy érdeklődési körének megfelelő témáról szólnak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A köznapi és tanulmányi életben elhangzó hosszú beszédek megértése, ha normális beszédtempóban erős akcentus nélkül beszélnek. Konkrét és elvont témájú üzenetek megértése, amelyek a mindennapi élet, illetve a tanulmányi munka során előfordulhatnak. Az összetettebb érvelés követése, amennyiben a téma viszonylag ismerős, és a beszéd menete jól követhető. Az anyanyelvű beszélők közötti társalgás viszonylag könnyed követése. Az érettségi vizsga követelményeiben meghatározott szövegek általános és részinformációinak megértése.
A fejlesztés tartalma	
A mindennapi társalgásban és a tanulás során elhangzó összetett álláspontok lényegének megértése. A normális beszédtempójú és erős akcentus nélküli köznyelvi beszéd és tanulmányokkal kapcsolatos előadás főbb pontjainak megértése. Konkrét és elvont témájú, a mindennapi és a tanulmányi munka során előforduló standard dialektusú bejelentések és üzenetek megértése. Rádiós dokumentumműsor és egyéb felvett vagy közvetített hanganyagok megértése standard dialektus esetén. Konkrét és elvont témájú hírműsorok, dokumentumfilmek, televíziós műsorok, színdarabok, beszélgetőműsorok megértése. Részletes, összetett érvelés megértése ismerős téma esetén. Anyanyelvű beszélők közötti társalgás viszonylag könnyed követése. A beszélő hangulatának, hangszínének, nézeteinek és attitűdjeinek megértése. A szövegértési stratégiák alkalmazása, pl. szöveghallgatáskor a főbb pontok keresése. A megértés ellenőrzése kontextuális jelek segítségével. Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Közlemények, párbeszédek, üzenetek, bejelentések (pályaudvaron, repülőtéren stb.), televíziós és rádiós hírek, beszélgetőműsorok, színdarabok, dokumentumfilmek, hangfelvételek, rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok), telefonbeszélgetések, tanulmányokkal kapcsolatos előadások, prezentációk, beszélgetések, riportok, élő interjúk, filmek, anyanyelvűek közti társalgás.	

Fejlesztési cél	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely külföldi utazás során adódik. Előkészület nélkül részt tud venni a személyes jellegű vagy érdeklődési körének megfelelő, ismert vagy mindennapi témáról folytatott társalgásban (pl. család, szabadidő, munka, utazás, aktuális

	események).
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Folyékony, helyes és hatékony nyelvhasználat általános és tanulmányokkal kapcsolatos témák széles körében. Gondolatok, vélemény és érvek, valamint az érzelmek különböző fokozatainak pontos kifejezése. Hatékony részvétel a mindennapi és a tanulás során előforduló vitahelyzetekben. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban. Az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben zökkenőmentes kommunikáció kezdeményezése, fenntartása és lezárása vizuális és verbális segédanyagok alapján.
A fejlesztés tartalma	
Társalgásban való részvétel mindennapi, tanulmányi, iskolai vagy szabadidővel kapcsolatos témák körében. Érzelmek különböző fokozatainak árnyalt kifejezése, események, élmények személyes jelentőségének kifejezése. Gondolatok, problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, alternatív javaslatok értékelése mindennapi és általános érdeklődésre számot tartó témák esetén. A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való aktív részvétel, információcseré, nézetek kifejtése, indoklása, rákérdezés mások nézeteire, reagálás azokra. Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása. Vitákban saját érvek pontos, meggyőző indoklása, bizonyítása példákkal. A partner érveinek felismerése, elfogadása vagy meggyőző cáfolata, ellenérvek pontos megfogalmazása, indoklása és példákkal való bizonyítása. Közös munka során a részletes utasítások megbízható megértése, megbeszélése, a partner véleményének kikérése. Szolgáltatások kapcsán felmerülő nézeteltérések megvitatása és hatékony megoldása. Összetett információ és tanács megértése és cseréje. Több forrásból származó információk és érvek összegzése, bemutatása, megvitatása. Hatékony részvétel interjúban, folyamatos kezdeményezés, gondolatok kifejtése, tapasztalatokról való beszámolás, saját kérdések megfogalmazása. Anyanyelvű beszélők között zajló élénk eszmecsere megértése és bekapcsolódás a beszélgetésbe. Ismerős és általános témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, a szó átvétele, átadása, mások bevonása, a beszélgetés lezárása, egymás kölcsönös megértésének elősegítése. Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazások javítása, körülírás, szinonimák használata. A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása. A kommunikációs távolság felmérése, az általános udvariassági szabályok ismerete és alkalmazása. Állítások és közbeszólások kommentálása, ezáltal az eszmecsere kibontakozásának elősegítése. Ismerős témában a beszélgetés menetének terelése, a megértés megerősítése, mások bevonása a beszélgetésbe. Természetes, jó nyelvhelyességgel való kommunikáció a körülményeknek megfelelő stílusban. Mondanivaló helyzethez és körülményekhez igazítása, gondolatok közötti viszonyok pontos, hatékony jelzése.	

A legtöbb általános témában jó szókincs, rugalmas használat, lexikai pontosság.
 Állandósult szókapcsolatok használata azért, hogy időt nyerjen és megtartsa a szót, amíg megfogalmazza mondanivalóját.
 Viszonylag magas szintű grammatikai biztonság, értelemzavaró hibák nélkül.
 Meglehetősen egyenletes beszédtempó, időnkénti habozással.
 Tiszta, természetes kiejtés és hanglejtés.
 Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.
 A szóbeli interaktív vizsgához szükséges kommunikációs stratégiák.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások.
 Személyes és telefonos társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciós és informális párbeszéd, utasítás, interjú, vita, szerep eljátszása.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló már el tudja mesélni egyszerű mondatokkal élményeit, álmait, reményeit, céljait. Röviden meg tudja magyarázni és indokolni a véleményét. El tud mondani eseményeket, történeteket, tartalmat, és véleményt tud nyilvánítani ezekről.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Világos, szisztematikusan kifejtett leírás és bemutatás, előadás tartása az érdeklődési körhöz és a tanulmányokhoz kapcsolódó témák széles skálájában. A fontos gondolatok megfelelő kiemelése, és a mondanivaló alátámasztása példákkal, érvekkel. Annak megtervezése, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon, valamint a hallgatóságra tett hatás figyelembe vétele. Képesség természetes módon eltérni egy előre elkészített szövegtől. Az érettségi vizsga részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben önálló megnyilatkozás, témakifejtés (gondolatok, vélemény) vizuális és verbális segédanyagok alapján.
A fejlesztés tartalma	
Szisztematikusan kifejtett előadás bemutatása, a fontos gondolatok kiemelése. Érvek sorba rendezése, főbb pontok megfelelő kiemelése és a gondolatok alátámasztása példákkal, érvekkel. Tényszerű és irodalmi szövegek összefoglalása, megjegyzések hozzáfűzése. Világos, folyékony, rögtönzött, a hallgatóság számára egyértelmű bejelentések kifejezése a legtöbb általános témában. A különböző alternatívák előnyeinek és hátrányainak kifejtése. Ellentétes nézetek és a főbb gondolatok megvitatása. Egy film vagy színdarab cselekményének és az események sorozatának összefoglalása. Kivonatok készítése olyan hírműsorokból, interjúkból vagy dokumentumfilmekből, amelyek véleményeket, érveket és eszmecserét tartalmaznak. Mondanivaló megtervezése, beszéd eszközeinek kiválasztása. Ismerős szituációkban folyékony és könnyed nyelvhasználat. Hallgatóságra tett hatás figyelembevétele. Aktuális témával kapcsolatos nézőpontok elmagyarázása. Szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságok, valamint botlások és hibák kompenzálása és kijavítása körülírással és átfogalmazással. Jellegzetes hibák feljegyzése, és a beszéd tudatos ellenőrzése a hibák alapján.	

Természetes eltérés az előre elkészített szövegtől, reagálás a hallgatóság által felvetett szempontokra, a prezentációt követő kérdések megválaszolása.
 Mindezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:
 Leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadások, prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, párbeszéd és társalgás, nyilvános viták és eszmecsere, telefonbeszélgetés, szerep eljátszása, versek, rapszövegek.

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló képes a főként standard nyelven megírt, tevékenységéhez, tanulásához kapcsolódó szövegek megértésére. Magánlevélben megérti az események, érzelmek és kívánságok leírását.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az érdeklődési körhez kapcsolódó szövegek elolvasása és megértése. Hosszú és összetett szövegeket gyorsan átolvasása, a lényeges részletek megtalálása. Önálló olvasás, az olvasási stílus és sebesség változtatása a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően. Bonyolultabb és hosszabb szövegekben is az író álláspontjának, nézőpontjának megértése. Az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek fontos általános és részinformációinak megértése.
A fejlesztés tartalma	
Az érdeklődési köréhez és tanulmányaihoz kapcsolódó levelezés, hírek, cikkek elolvasása és a lényeg megértése. Érdeklődésével és tanulmányaival kapcsolatos hosszú, összetett utasítások, feltételek és figyelmeztetések megértése. Különböző tantárgyakkal kapcsolatos cikkek megértése esetenként szótár használatával. Az önálló olvasás fejlesztése, olvasási stílus és sebesség változtatása a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően. A megfelelő források szelektív használata. Témák széles körében hírek, cikkek és beszámolók tartalmának és fontosságának gyors meghatározása és annak eldöntése, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni. Az író álláspontjának, nézőpontjának megértése napjaink problémáival foglalkozó cikkekben és beszámolókból. Széles körű szókincs kialakítása. Ismeretlen kifejezések, fordulatok kezelése, a jelentés szövegkörnyezetből, szövegösszefüggésből való kikövetkeztetésével. Online és hagyományos, egy- és kétnyelvű szótárak használata. Kortárs irodalmi prózai szövegek megértése. Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> Utasítások, instrukciók (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menürend, prospektus, műsorfüzet), tájékoztató táblák, utcai és filmfeliratok, játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes honlapok, internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, tantárgyakkal kapcsolatos szövegek, cikkek, publicisztikai írások, tantárgyakkal kapcsolatos forrásirodalom, beszámolók, elbeszélő szövegek, modern szépirodalmi szövegek.	

Fejlesztési egység	Írás
Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló tud egyszerű, folyamatos szöveget alkotni ismerős, érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról. Be tud számolni élményeiről és benyomásairól.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Világos, részletes szövegek írása érdeklődési körrel és tanulmányokkal kapcsolatos számos témakörben és műfajban. Érvek gondolatok és vélemény kifejtése elvont témákról is. Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek feljegyzése. Az adott műfaj hagyományainak követése. Jártasság az érettségi íráskészséget mérő feladatainak megoldásában és az értékelésükre használt kritériumok alkalmazásában.
A fejlesztés tartalma	
Világos, részletes szövegek írása számos témakörben. Több forrásból származó adatok és érvek összegzése és értékelése, a fontos gondolatok érthető közlése. Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek, információt közlő feljegyzések/üzenetek írása a mindennapi életében szerepet játszó embereknek. Hírek, nézetek hatékony kifejtése, reagálás mások nézeteire. Esszé, beszámoló, riport, film-, könyv-, színdarab-ismertető írása. A különböző érzelmi fokozatok kifejezése, továbbá az események és élmények személyes jelentőségének kiemelése levelezésben. Megjegyzések megfogalmazása a levelezőpartner híreivel és nézeteivel kapcsolatban. Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés, pl. vers, elbeszélés, történet írása, illetve átírása. Gondolatokról és problémamegoldásokról értékelés készítése. Részletes leírás készítése valóságos vagy képzelt eseményekről és élményekről. Érvelés rendezett kifejtése egy bizonyos nézőpont mellett vagy ellen, a különböző alternatívák előnyeinek és hátrányainak kifejtése. A lényeges pontok és alátámasztó gondolatok hangsúlyozása, a több forrásból származó információk és érvek szintetizálása. A gondolatok közötti kapcsolat világos, összefüggő jelölése, az adott műfaj hagyományainak követése. Levelek, cikkek, beszámolók, történetek világos, a szöveg jól definiált tartalmú bekezdésekre tagolása, bekezdések szerkesztése, szövegszerkesztés: bevezetés, kifejtés, lezárás. Köszöszavak, kifejezések hatékony használata a szöveg logikájának megvilágítására és a könnyebb megértés támogatására. Saját írásmű tudatos ellenőrzése, javítása; a félreértést okozó hibák helyesbítése. A szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságok kompenzálása körülírással és átfogalmazással. A mondanivaló alátámasztása vizuális eszközökkel (pl. rajz, ábra, diagram, térkép). Az írásmű stílusának magabiztos megválasztása, a formális, neutrális és informális stílusselemeinek alkalmazása. A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata. Felkészülés az érettségi íráskészséget mérő feladatainak megoldására, és az értékelésükre használt kritériumok megismerése. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> Hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, képaláírások, emlékeztetők írása, jegyzetek készítése, diktált üzenetek leírása,	

SMS-ek/MMS-ek, ügyintézésrel kapcsolatos vagy személyes információt tartalmazó levelezés postai levélben, faxon, elektronikusan (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás), tetszést/nem tetszést kifejező üzenetek, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon, megállapodások, szerződések, közlemények szövegének egyeztetése, cikkek írása magazinok, újságok és hírlevelek számára, cselekvéssort tartalmazó instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, jellemzések, leírások, jegyzetek, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák, posztterek készítése.

BELÉPŐ TEVÉKENYSÉGFORMÁK – 11. évfolyam

Tanulói tevékenységek, készségek fejlesztése

A kommunikatív nyelvtanítás célja a hatékony kommunikáció, ahol a hangsúly a tartalom, a mondanivalón van. A kommunikatív kompetencia fejlesztését elősegíti, ha a tanulók eszközként használják a nyelvet saját kommunikációs céljaik eléréséhez. Ezért ezen az évfolyamon a nyelvtanár igyekszik lehetőséget biztosítani az idegen nyelvű kapcsolatfelvétellel, diákcsere szervezésével illetve német ajkú asszisztens vagy ösztöndíjas hallgató bevonásával.

A nyelvórán a hosszabb lélegzetű véleményformálás, vita és érvelés fokozott hangsúlyt kap, a tanár a tanulási folyamatban a szervező szerepre koncentrál. A nyelvi kommunikáció természetéből adódóan alapvető a résztvevők együttműködése, kooperációja.

Ezen az évfolyamon a korábban jól megalapozott produktív készségek kerülnek előtérbe, a tanuló nem csak követi, de irányítja a folyamatokat. Az órai és otthoni tevékenységek kapcsán az önállóság (tanulói autonómia) nagy szerephez jut, hosszabb lélegzetű esszé írásával, projektek előkészítésével, önálló prezentációval a diákok egymásnak is modellt nyújtanak a későbbi DSD szóbeli nyelvvizsga projektjéhez és a fogalmazási feladathoz.

Témakörök	Kapcsolódási pontok
Személyes vonatkozások, család Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> generációk kapcsolata
Ember és társadalom Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság). Öltözködés, divat, az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi viselkedésformák, társadalmi szokások nálunk és a célországokban. A fogyasztói társadalom, reklámok.	<i>Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok.
Környezetünk A városi és a vidéki élet összehasonlítása. A természet és az ember harmóniája.	<i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák.
Az iskola Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.	<i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.
A munka világa munkanélküliség	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.
Életmód Életünk és a stressz.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> egészséges életmód.

Szabadidő, művelődés, szórakozás Kulturális és sportélet nálunk és a célszörszágokban.	<i>Földrajz:</i> saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, más népek kultúrájának ismeretén keresztül.
Utazás, turizmus Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Az idegenforgalom jelentősége.	<i>Fizika, kémia:</i> környezettudatosság a közlekedésben.
Tudomány és technika A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre. Rádiótelefon és elektronikus levelezés, a média hatása a tömegekre, médiaetika.	<i>Informatika:</i> infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése
Gazdaság és pénzügyek Pénzkezelés a célnyelvi országokban. Az Európai Unió tagországai és az unió szervezete, Magyarország és az EU.	<i>Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> gazdasági problémák

Fogalomkörök a 11. évfolyamon

Cselekvés, törtézés, létezés kifejezése		
	Műveltetés	Lassen (Präsens, Präteritum)
	Szenvedő szerkezet	Vorgangspassiv: Präsens, Präteritum, Perfekt Zustandspassiv: Präsens
	Passzív körülírása	Sich lassen + Infinitiv
	Régmúlt	Plusquamperfekt
Minőségi viszonyok		
	Folyamatos melléknévi igenév	Partizip Präsens
	Befejezett melléknévi igenév	Partizip Perfekt
	Főnévként használt melléknevek	
Modalitás		
		Vorgangspassiv mit Modalverben
		Sein + zu + Inf.
		Haben + zu+ Inf.
Esetviszonyok		
	Szórend	Wortfolge mit Dativ / Akkusativ
	Melléknévi vonzatok	
Logikai viszonyok	Alárendelések	Subjektsatz Objektsatz Temporalsatz Finalsatz um+zu+Infinitiv / damit

	Feltételes múlt	Konjunktiv I I Vergangenheit
	Feltételesség	Konditionalsatz (ohne wenn) Wunschsatz
Szövegösszetartó eszközök	Kötőszók	Obwohl Trotzdem Während Je desto Bis Solange Nachdem Bevor Anstatt dass / anstatt zu Da Ohne dass / ohne zu Als ob
	Névmások	Derjenige, diejenige, dasjenige Einer, eine, eines der ... einander Relativpronomen: wo, wer, wen, wem, wessen Rezipropronomen: einander

BELÉPŐ TEVÉKENYSÉGFORMÁK – 12. évfolyam

Tanulói tevékenységek, készségek fejlesztése

A kommunikatív nyelvtanítás célja a hatékony kommunikáció, ahol a hangsúly a tartalmon, a mondanivalón van. A kommunikatív kompetencia fejlesztését elősegíti, ha a tanulók eszközként használják a nyelvet saját kommunikációs céljaik eléréséhez. Ezért ezen az évfolyamon a nyelvtanár igyekszik lehetőséget biztosítani az idegen nyelvű kapcsolatfelvételre, diákcsera szervezésével illetve német ajkú asszisztens vagy ösztöndíjas hallgató bevonásával.

A nyelvórán a hosszabb lélegzetű véleményformálás, vita és érvelés kapja a legnagyobb hangsúlyt, a tanár a tanulási folyamatban a szervező szerepre koncentrál. A nyelvi kommunikáció természetéből adódóan alapvető a résztvevők együttműködése, kooperációja. Ezen az évfolyamon a korábban jól megalapozott produktív készségek kerülnek előtérbe, a tanuló nem csak követi, de irányítja a folyamatokat. Az órai és otthoni tevékenységek kapcsán az önállóság (tanulói autonómia) nagy szerephez jut, projektek előkészítésével, önálló prezentációval, érvelős szövegek írásával a diákok egymásnak is modellt nyújtanak a DSD szóbeli nyelvvizsga projektjéhez és az írásbeli fogalmazáshoz.

Témakörök	Kapcsolódási pontok
Személyes vonatkozások, család A család szerepe az egyén és a társadalom életében.	<i>Etika:</i> ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor.
Ember és társadalom Rászorulóknak segítése/Felelősségvállalás másokért. Hasonlóságok és különbségek az emberek között.	<i>Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok. <i>Történelem, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> bűn és büntetés.

között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése. Törvény és rend.	
Környezetünk A környezetvédelem lehetőségei és problémái. Időjárás, éghajlat. Globális kihívások.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> víz- és energiatakarékosság, újrahasznosítás. <i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák.
Az iskola E-Learning	<i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.
A munka világa szociális munka, társadalmi felelősségvállalás	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.
Életmód Függőségek, szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).	<i>Biológia-egészségtan:</i> egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők
Szabadidő, művelődés, szórakozás Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban; a könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.	<i>Informatika:</i> e-könyvek.
Utazás, turizmus A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra.	<i>Fizika, kémia:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.
Tudomány és technika Az orvostudomány fejlődése (klónozás, géntechnika stb.).	<i>Fizika; kémia, biológia-egészségtan:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.
Gazdaság és pénzügyek Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzete.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pénzügyi ismeretek.

Fogalomkörök a 12. évfolyam

Cselekvés, történet, létezés kifejezése		
	Jövő idővel vélekedés kifejezése	Futur als Vermutung
	személytelenség	es
	Befejezett jövő	Futur 2
Mennyiségi viszonyok		
	Törtszámok	Bruchzahlen
Minőségi viszonyok		
	Értelmező jelző	Apposition
	Jövő igejű melléknévi igenév	Gerundivum
	Melléknévi igenevek bővített jelzős szerkezetekben	
Modalitás		
	Módbeli segédigék befejezett múlt időben	Modalverben im Perfekt

	Szenvedő szerkezet módbeli segédigével, feltételes módban jelen időben	Passiv mit Modalvarben im Konjunktiv II Präsens
	Módbeli segédigék feltételes módú, múlt idejű mondatokban	Konjunktiv II Vergangenheit mit Modalverben
		Brauchen + zu + Inf.
	Segédigék másodlagos jelentése	Subjektive Bedeutung der Modalverben
	Erős igék feltételes módú jelen időben	Konjunktiv II Gegenwart
Esetviszonyok	Elöljárószók birtokos esettel	Genitiv: dank / infolge
Szövegösszetartó eszközök	Kötőszók	Temporalsatz: sooft / sobald
	Igevonzat	Zwar Aber Rektion der Verben
Függő beszéd		Indirekte Rede Perfekt
Indulatszók		Interjektion

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	B2 szintű nyelvtudás. A tanuló képes megérteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú, köznapi vagy tanulmányaihoz kapcsolódó beszélgetések gondolatmenetét. Aktívan részt vesz az ismerős kontextusokban folyó beszélgetésekben, meg tudja indokolni és fenn tudja tartani nézeteit. Folyamatos és természetes módon olyan szintű interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, hogy az egyik félnek sem megterhelő. Világos, részletes leírást ad az érdeklődésével kapcsolatos témák széles köréről. Ki tudja fejteni egy aktuális témával kapcsolatos álláspontját, és el tudja mondani a különböző alternatívák előnyeit és hátrányait. Eloolvas a jelenkor problémáival kapcsolatos cikkeket és beszámolókat, amelyeknek szerzői egy adott álláspontot vagy hozzáállást képviselnek. Megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket. Több műfajban is képes világos, részletes szöveget alkotni különböző témák széles körében, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat. Nyelvtudása megfelel az érettségi vizsga emelt szintjének és követelményeinek.

A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKELÉSÉNEK FORMÁI, SZEMPOTJAI

Egyik legfontosabb értékelési forma a nyelvórákon a folyamatos szóbeli értékelés, melyet a tanár végez annak érdekében, hogy tanulóit a tanulásban segítse, ösztönözze. Visszajelzéseinek fontos része a biztatás, mely a szükséges javításokkal, tapintatosan megfogalmazott bírálatokkal együtt arra irányul, hogy segítse a helyes önértékelés és önbizalom kialakulását.

A nyelvtanár a kommunikatív kompetencia valamennyi elemét és a nyelvi készségeket értékeli. Értékeli a tanuló előrehaladását önmagához és a csoport egészéhez képest, valamint a jó előre megfogalmazott követelmények szempontjából.

Az értékelés kiter a kommunikatív kompetencia valamennyi elemére, tehát méri a tételes tudást (szókincs, nyelvtan, helyesírás, kiejtés, szövegalkotás és nyelvhasználat szabályai), valamint a nyelvi készségeket és tevékenységeket (hallott és olvasott szöveg értése, beszéd, írás, közvetítés).

A napi gyakorlatban előforduló ellenőrzések alkalmával a nyelvórákon osztályzattal jelzi a nyelvtanár az elvégzett feladatok minőségét. Félévkor és év végén a tanulók teljesítményük alapján összegző osztályzatot kapnak.

NÉMET

MÁSODIK IDEGEN NYELV

9-10. ÉVFOLYAM

Évi óraszám: 144 óra

A 9. évfolyamon kezdődő második idegennyelv-tanítás elsődleges célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása az új nyelven. Az élő idegen nyelvek tanításába a tantárgy jellegéből adódóan minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A 10. évfolyam végére a tanulók tudása a második nyelvből is lehetővé teszi, hogy a körülöttük lévő világról idegen nyelven is információt szerezzenek.

A második idegen nyelv tanulásának megkezdésekor a tanulók már rendelkeznek nyelv tanulási tapasztalattal, és az újonnan kezdett nyelv egyes elemeit könnyebben megérthetik az első idegen nyelv segítségével. Érdemes már a kezdeti időszakban is építeni az első idegen nyelvből szerzett ismeretekre, készségekre, stratégiákra, és fontos a nyelv tanulási motiváció ébren tartása is.

A második idegen nyelvből a gimnázium 10. évfolyamának végére a tanulónak el kell jutniuk az európai hatfokú skála második szintjére, az A2 tudásszintre, amely megfelelő alapul szolgál ahhoz, hogy a gimnáziumi tanulmányok végére a második nyelvből is elérjék a B1 szintet, illetve, megfelelő motiváltság esetén a fakultációs órák felvételével lehetőségük legyen emelt szintű érettségi vagy B2 szintű nyelvvizsga letételére.

Tanulói tevékenységek, készségek fejlesztése

A kommunikatív nyelvtanítás célja a hatékony kommunikáció, ahol a hangsúly a tartalom, a mondanivalón van. A kommunikatív kompetencia fejlesztését elősegíti, ha a tanulók valós feladatok megoldásához valós szituációkban használják a nyelvet, vagyis eszközként használják saját kommunikációs céljaik eléréséhez. Ugyanilyen fontos, hogy minél több lehetőségük adódjon arra, hogy autentikus nyelvi mintákkal találkozzanak a tanulás során. A gyakorlásra fordított idő sokszorosára növelhető az óra céljainak megfelelő változatos formák alkalmazásával. A nyelvvórán a csoport- és pármunka fokozott hangsúlyt kap, előtérbe kerül a tanárnak a tanulási folyamatot segítő szerepe. A nyelvi kommunikáció természetéből adódóan alapvető a résztvevők együttműködése, kooperációja.

Mivel a való életben a nyelvi készségek általában nem izoláltan fordulnak elő a különböző tevékenységek során, ezért fontos, hogy a nyelvi készségeket a tanórán is lehetőleg integráltan fejlesszük. Azt is fontos figyelembe venni, hogy a receptív készségeknek jelentős szerepe van a produktív készségek megalapozásában.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. A tanuló már megért bizonyos célnyelvi fordulatokat, amelyek az anyanyelvében vagy első tanult idegen nyelvben is használatosak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az eleinte nonverbális eszközökkel is támogatott célnyelvi óravezetés követése, a rövid, egyszerű tanári utasítások megértése; az ismerős témákhoz kapcsolódó egyszerű közlések és kérdések megértése;

	az egyszerű, konkrét, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó közlésekből az alapvető fordulatok kiszűrése.
A fejlesztés tartalma A rövid és egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekre, a közös munka megszervezésére vonatkozó tanári utasítások megértése. Egyszerű, konkrét mindennapi szükségletekre vonatkozó kifejezések megértése világos beszédben, az ismert témakörökhöz kapcsolódó, egyszerű szövegekben. Egyszerű instrukciók, útbaigazítások követése, egyszerű, személyes kérdések megértése világos beszéd esetén. A korosztálynak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan. A számok, árak, alapvető mennyiségek, az idő kifejezésének megértése. Alapvető stratégiák alkalmazása, például rövid hallott szövegben ismeretlen elemek jelentésének kikövetkeztetése; az ismert szavak, a beszédhelyzetre, a szereplőkre vonatkozó információk, a hallott szöveget kísérő nonverbális elemek (például képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) felhasználása a szöveg megértéséhez. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Közlemények, párbeszéd, instrukciók, figyelmeztetések, útbaigazítások, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, rövid részletek a médiából, egyszerű dalok, versek, találós kérdések, viccek.	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A beszédszándék kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva; személyes adatokra vonatkozó kérdésfeltevés, és egyszerű nyelvi eszközökkel válaszadás a hozzá intézett kérdésekre; kommunikáció nagyon egyszerű, begyakorolt nyelvi panelekkel; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
Konkrét, egyszerű, mindennapos kifejezések megértése, ha a partner közvetlenül a tanulóhoz fordul, és világosan, lassan, ismétlésekkel beszél. A gondosan megfogalmazott, lassan elmondott, a tanulóhoz intézett kérdések és utasítások megértése, rövid, egyszerű útbaigazítások adása és követése. Részvétel egyszerű beszélgetésben szükség szerinti lassú ismétléssel, körülírással vagy módosítással. Egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekhez kapcsolódó kommunikáció. Beszédszándék kifejezése verbális és nonverbális eszközökkel (például bemutatkozás, bemutatás, valamint az üdvözlés és elköszönés alapvető formáinak használata, kérés, kínálás, érdeklődés mások hogyléte felől, reagálás hírekre). Egyszerű kérdések és állítások megfogalmazása, válaszadás, reagálás. Betanult beszédfordulatok alkalmazása, elemi információk kérésére és nyújtására például a tanulóról, beszélgetőpartneréről, lakóhelyről, a családtagok foglalkozásáról. A számok, árak, alapvető mennyiségek, idő kezelése. Érdeklődés árucikkek áráról, egyszerű vásárlási párbeszéd, néhány mondatos telefonbeszélgetések lebonyolítása. A beszélgetés strukturálásának néhány egyszerű eleme, például beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás. Egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták betanult készletének szűk körű alkalmazása; szavak, illetve szócsoporthoz kapcsolódó összeállítások nagyban alapvető lineáris kötőszavakkal.	

Nagyon rövid, különálló, többnyire előre betanult megnyilatkozások.
 Egyszerű jelenetek közös előadása.
 Magyarázat, segítség, ismétlés kérése metakommunikációs eszközökkel.
 Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Rövid társalgás, rövid tranzakciós és informális párbeszéd, szerepjátékok, betanult jelenetek, információ hiányán illetve különbözőségén alapuló szövegek.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról egyszerű, begyakorolt fordulatokkal rövid megnyilatkozások; munkájának egyszerű nyelvi eszközökkel történő bemutatása; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	
Ismerős, személyes témák (saját maga, család, iskola, ismerős helyek, emberek és tárgyak) leírása szóban. Rövid, egyszerű szövegek felolvasása és emlékezetből történő elmondása. Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal. Konkrét szituációkra vonatkozó, különálló szavakból és fordulatokból álló szókincs alkalmazása, ezek összekapcsolása az alapvető lineáris kötőszavakkal. A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid történetek, témakifejtés, dalok, versek, mondókák, rapszövegek, rövid prezentációk és projektek csoportos bemutatása.	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Különböző szövegfajták olvasásában való jártasság a tanuló anyanyelvén és az első idegen nyelven.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismert nevek, szavak és mondatok megértése egyszerű szövegekben; az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatainak megértése az ismerős szavak, esetleg képek segítségével; a korosztálynak megfelelő témájú, egyszerű autentikus szöveg lényegének megértése, a szövegből néhány alapvető információ kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	
Egyszerű, mindennapi szövegekben (például feliratokon) az ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok, a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak felismerése. Egyszerű információkat tartalmazó, rövid leíró szövegek fő gondolatának megértése, például hirdetésekben, plakátokon vagy katalógusokban. Egyszerű, írott, képekkel támogatott instrukciók követése. Egyszerű üzenetek, például képeslapok szövegének megértése. Nyomtatványok, űrlapok személyes adatokra vonatkozó kérdéseinek megértése. Egyszerű, írásos útbaigazítások, útleírások követése. Az alapvető olvasási stratégiák alkalmazása, például az ismerős nevek, szavak és alapvető fordulatok összekapcsolása, szükség esetén a szöveg különböző részeinek újraolvasása, a szövegekhez	

kapcsolódó képek, képaláírások, címek, a vizuális információk felhasználása a szöveg megértéséhez.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Hirdetések, reklámok, plakátok, névjegykártyák, feliratok, versek, dalszövegek, újságfőcímek, könyv-és filmcímek, szöveges karikatúrák, képregények, viccek, nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Bizonyos írásbeli műfajok és jellegzetességeik ismerete. Az írást illetően esetleg már kialakult attitűdök.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; írásban személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre válaszadás; minta alapján néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegek írása őt érdeklő, ismert témáról.

A fejlesztés tartalma
Szavak és rövid, jól olvasható szövegek másolása. Lista írása. Egyszerű fordulatok és mondatok írása a legegyszerűbb nyelvi szerkezetek használatával (például hol lakik, mit csinál a tanuló vagy mások). Adatok kérése és megadása írásban (például számok, dátumok, időpont, név, nemzetiség, cím, életkor); formanyomtatványok kitöltése. Rövid, egyszerű üdvözlő szöveg, üzenet írása. Személyes információt, tényt, tetszést vagy nem tetszést kifejező rövid üzenet, komment írása (például internetes fórumon, blogban). Egyszerű levél, e-mail írása a legfontosabb formai elemek betartásával (például címzés, a kommunikáció tárgyának megjelölése, a címzett megszólítása, búcsúzás). Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (például listavers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet) írása, illetve átírása. Egyszerű írásos minták követése, aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltése. Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése, alkalmazása. A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (például nyilazás, kiemelés, központosítás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Hagyományos és elektronikus nyomtatványok, űrlapok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszterszövegek, képaláírások, üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, levelek, e-mailek vagy internetes profilok, üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, versek; rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.

TÉMAKÖRÖK, FOGALOMKÖRÖK

Javasolt témakörök és kapcsolódási pontok - 9. évfolyam

Személyes vonatkozások, család A tanuló személyének és környezetének bemutatása. Családi kapcsolatok. Mindennapi teendők, vásárlás, iskolai tevékenységek	Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás. Etika: önismeret
Ember és társadalom	Etika: társas kapcsolatok

Barátok, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Öltözködés, divat, ruhadarabok vásárlása. Konfliktusok és kezelésük	
Környezetünk Az otthon, a lakóhely és környéke. Tájékozódás a városban A lakóhely szolgáltatásai, ügyintézés Időjárás	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; lakóhely és környezet hagyományai Biológia-egészségtan: az időjárás tényezői. Földrajz: településtípusok.
Az iskola Tantárgyak. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe Az ismeretszerzés különböző módjai.	Történelem, társadalmi, és állampolgári ismeretek: a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.
A munka világa Foglalkozások Diákmunka.	Technika, életvitel és gyakorlat: pályaeorientáció és munka.
Életmód Ételek, kedvenc ételek Élelmiszerek, ételek a célországokban. Életünk és a stressz: szabadidős stressz	Technika, életvitel és gyakorlat: testi és lelki egészség, egészséges ételek. Biológia-egészségtan: egészséges életmód
Szabadidő, művelődés, szórakozás Szabadidős elfoglaltságok, sportágak Kulturális lehetőségek a célországokban. (Német városok, tartományok nevezetességei.)	Földrajz: más népek kultúrái.
Gazdaság és pénzügyek Vásárlás, szolgáltatások. Zsebpénz. Fogyasztás, reklámok.	Technika: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: zsebpénz.

Javasolt fogalomkörök – 9. évfolyam

Cselekvés, történet, létezés kifejezése		
	jelenidejűség	Präsens
		Präsens mit Vokalwechsel trennbare Verben
	múltidejűség	Präteritum (hatte, war)
	Jövőidejűség	Futur mit werden
	személytelenség	es, man
Birtoklás kifejezése		
		haben
		Possessivpronomen (mein, dein)
		Genitiv mit von, -s
Térbeli viszonyok		
	irányok, helymeghatározás	
		in(A/D)
Időbeli viszonyok		

	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal
	időpont	in, um, am, wann? diese/dieses/diesen
Mennyiségi viszonyok		
	számok	
	határozott mennyiség	
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts, mehr-mehrere
Minőségi viszonyok		
		Wie?
Modalitás		mögen, möchte können, wollen
	felszólítás	
Esetviszonyok		
		Nominativ, Akkusativ Dativ Präpositionen mit dem Akkusativ (für) Präpositionen mit dem Dativ (mit)
Logikai viszonyok	kérdőszók	Was? Wer? Wo? Wann? Wohin? Woher? Wieviel?
Szövegösszetartó eszközök	Kötőszók Névmások (Nominativ, Akkusativ, Dativ)	und/oder/aber/denn das, ich, mich, mein, mir, dir dieser/diese/dieses
	Tagadás	

Javasolt témakörök és kapcsolódási pontok - 10. évfolyam

Személyes vonatkozások, család Személyes tervek. Családtagok életének fontos állomásai A családi élet mindennapjai, otthoni teendők, háztartási munkák.	Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás. Etika: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.
Ember és társadalom Emberek belső jellemzése. Kapcsolat generációk között. A tizenévesek világa: lakóközösség, munkamegosztás Női és férfi szerepek Hasonlóságok és különbségek az emberek között, szokások más országokban	Etika: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés
Környezetünk Lakótársak. Különböző lakások a világban, berendezések, szokások más országokban. A lakóhely nevezetességei, a lakóhely szolgáltatásai	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; hon- és népismeret: lakóhely és környék hagyományai, az én falum, az én városom..
Az iskola	Történelem, társadalmi, és állampolgári

Egy iskola bemutatása. Iskolatípusok. Osztályzás. Külföldi és hazai iskola közti különbségek. Az internet szerepe a tanulásban. Tanulás külföldön, nyelvtanulás.	ismeretek: a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás. Informatika: digitális tudás
A munka világa Nyári munkavállalás.	Technika, életvitel és gyakorlat: pályaorientáció és munka.
Életmód Háztartási munkák. Magyar ételkülönlegességek	
Szabadidő, művelődés, szórakozás Turisztikai célpontok: városnézés, látnivalók, nevezetességek, múzeum.	Földrajz: más népek kultúrái.
Utazás, turizmus A közlekedés eszközei: a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Szabadság, nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazás repülőgéppel, repülőtéren. Jegyvásárlás. Német városok nevezetességei	Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek Földrajz: egyes országok turisztikai jellemzői.
Tudomány és technika A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Számítógépes tevékenységek. Az internet szerepe a tanulásban és a munkában.	Informatika: számítógépen keresztül való tanulás infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése
Gazdaság és pénzügyek Vásárlás (menetjegy), pénzváltás.	Technika, életvitel és gyakorlat: pénzügyi ismeretek.

Javasolt fogalomkörök – 10. évfolyam

Cselekvés, történet, létezés kifejezése		
	igepárok	liegen/legen, stehen/stellen
	múltidejűség (1)	Präteritum (szabályos és rendhagyó igék) Perfekt (sein/haben)
	múltidejűség (2)	Modalverben im Präteritum (konnte, wollte, musste, durfte)
		sich-Verben
Birtoklás kifejezése		
		gehören + D. (<>gehören zu)
Térbeli viszonyok		
		auf, vor, hinter, neben (A/D)
		Präpositionen mit dem Akkusativ (über, durch)
Időbeli viszonyok		

		voriges/nächstes gegen monatlich/wöchentlich
	időtartam	Wie lange? von ... bis seit datum
Mennyiségi viszonyok		
	sorszámok	erst, viert
	határozatlan mennyiség	Viel/wenig <>viele, wenige
		Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklinatión)
	Hasonlítás fokozás	so..., wie als
Minőségi viszonyok		
		Was für ein?/Welcher? Adjektivdeklinatión
Modalitás		
		dürfen
	Feltételes mód	wäre/hätte, würde könnte/müsste
Esetviszonyok		
		Dativ (2) Genitiv Prapositionen mit dem Akkusativ (entlang)
Logikai viszonyok		
	alárendelések	Kausalsatz Objektsatz
Szövegösszetartó eszközök		
	Kötőszók	trotzdem, weil, dass, ob kettős kötőszók (entweder-oder, weder- noch, sowohl-als auch)

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	A2 szintű nyelvtudás. A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt. Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben. Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről. Megérti az ismerős témákról írt rövid szövegeket, egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban megtalálja információkat. Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról.
--	--

A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKELÉSÉNEK FORMÁI, SZEMPOTJAI

Egyik legfontosabb értékelési forma a nyelvórákon a folyamatos szóbeli értékelés, melyet a tanár végez annak érdekében, hogy tanulóit a tanulásban segítse, ösztönözze. Visszajelzéseinek fontos része a biztatás, mely a szükséges javításokkal, tapintatosan megfogalmazott bírálattal együtt arra irányul, hogy segítse a helyes önértékelés és önbizalom kialakulását. Különösen fontos ez az idegen nyelv oktatásában, hogy a nyelvi gátek kialakulását ellensúlyozni lehessen.

A nyelvtanár a kommunikatív kompetencia valamennyi elemét és a nyelvi készségeket értékeli. Értékeli a tanuló előrehaladását önmagához és a csoport egészéhez képest, valamint a jó előre megfogalmazott követelmények szempontjából.

Az értékelés kiter a kommunikatív kompetencia valamennyi elemére, tehát méri a tételes tudást (szókinccs, nyelvtan, helyesírás, kiejtés, szövegalkotás és nyelvhasználat szabályai), valamint a nyelvi készségeket és tevékenységeket (hallott és olvasott szöveg értése, beszéd, írás, közvetítés).

A napi gyakorlatban előforduló ellenőrzések alkalmával a nyelvórákon osztályzattal jelzi a nyelvtanár az elvégzett feladatok minőségét. Félévkor és év végén a tanulók teljesítményük alapján összegző osztályzatot kapnak.

11–12. évfolyam

A 11-12. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának további fejlesztése. Az élő idegen nyelv jellegéből adódóan a nyelvoktatásba tartalmát és céljait tekintve minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A középiskolai tanulmányok végére a tanulók kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően széleskörű információszerzésre és viszonyításra is képesek. A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, valamint egész életükön át.

A második idegen nyelvből a kerettantervhez képest emelt (heti 4) óraszámban a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála (KER) harmadik szintjére, a B1 szintre. A 12. évfolyamon – különösen emelt szintű képzés vagy egyéni ambíciók, tehetséges tanulók esetén – lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékelésük során; illetve gyakorlatot szerezzenek az érettségi vizsga feladatainak megoldásában is.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
---------------------------	------------------------------

Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló már megérti a leggyakrabban előforduló szókincset és bizonyos nyelvi fordulatokat, ha közvetlen, személyes témákról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek és közlések lényegét.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismerős témákról folyó köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban és egyes részleteiben is. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése több beszélő esetén is. A fontos információk megértése azokban a rádió- és tévé-műsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési körhöz kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A fejlesztés tartalma	
A köznyelvi beszéd főbb fordulatainak megértése rendszeresen előforduló, ismerős témák esetén. A hallott szöveg gondolatmenetének nagy vonalakban való követése, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos és ismerős kiejtéssel folyik. Mindennapi társalgásban a világos beszéd követése szükség esetén visszakérdezések segítségével. Ismerős témájú lényegre törő előadás vagy beszéd követése. Egyszerű műszaki információ megértése, részletes útbaigazítások követése. Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése. Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek lényegének megértése. Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik. A köznyelvi szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése. A szövegértési stratégiák alkalmazása, pl. ismerős beszédtema esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből, és a mondat jelentésének kikövetkeztetése. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Hosszabb használati utasítások, közlemények, párbeszéddek, instrukciók, előadások, beszédek, viták, interjúk, dalok, visszaemlékezések, rögzített telefonos szövegek, reklámok, viccek, tévé- és rádióműsorok, filmelőzetesek, filmek.	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerű és begyakorolt feladatok során kommunikál az iskolával, otthonnal és szabadidővel kapcsolatos témákról. Részt vesz rövid beszélgetésekben. Kérdez és válaszol kiszámítható, mindennapi helyzetekben. Egyszerű gondolatokat és információkat cserél ismerős témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önálló boldogulás a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Gondolatokat cseréje, vélemény kifejtése és érvelés érdeklődési körbe tartozó és általános témákról is. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete és alkalmazása. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban,

	regisztráshasználatban.
A fejlesztés tartalma	
Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül. Érzelmek kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint pl. reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm. Problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, választási lehetőségek összehasonlítása. A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, álláspont kifejtése, rákérdezés mások nézeteire. Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, pl. zene, film, könyvek. Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása. Nézetek világos kifejtése, érvek egyszerű cáfolata. Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése. Utazások során felmerülő feladatok, pl. közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi látogatás során. Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekésett vonat). Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése akár váratlan nehézségek esetén is, panasz, reklamáció. Részletes utasítások adása, követése és kérése (pl. hogyan kell valamit csinálni). Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információmegadás (pl. tünetek megadása orvosnál). Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel. Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, szó átvétele, átadása, mások bevonása, beszélgetés lezárása. Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata. A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása és reagálás azokra közismert nyelvi megfelelőik semleges stílusban való használatával. Az udvariassági szokások ismerete és alkalmazása. A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megtárgyalásához elegendő szókincs és annak általában helyes alkalmazása. Ismerős kontextusokban elfogadhatóan helyes nyelvhasználat. A szövegszervezés alapvető eszközeinek megbízható használata. Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció. A szóbeli interaktív vizsgához szükséges kommunikációs stratégiák. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciók, utasítások, interjúk, viták.	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerűen beszél önmagáról, a családjáról, más emberekről, lakóhelyéről, tanulmányairól, iskolájáról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben folyamatos önkifejezés. Érthető, folyamatos beszéd, a mondanivaló szókincsének és tartalmának megtervezése, és szükség esetén annak tudatos módosítása. Egy gondolat vagy probléma főbb pontjainak tartalmilag pontos kifejtése.

A fejlesztés tartalma	
Folyamatos megnyilatkozás az érdeklődési körnek megfelelő témákról a gondolatok lineáris összekapcsolásával. Elbeszélések vagy leírások lényegének összefoglalása folyamatos beszédben, a gondolatok lineáris összekapcsolásával. Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával. Valóságos vagy elképzelt események részleteinek bemutatása. Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása. Álmok, remények és ambíciók, történetek elmondása. Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata. Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témákról. Előre megírt, lényegre törő, követhető előadás ismerős témáról. Az összefüggő beszéd tervezése során új kombinációk, kifejezések begyakorlása, alkalmazása. Az összefüggő beszédben kompenzáció alkalmazása, pl. körülírás elfelejtett szó esetén. Ismerős kontextusokban a nyelvi norma követésére törekvő nyelvhasználat. A nyelvi eszközök rugalmas használata a mondanivaló kifejezésére, ezek adaptálása kevésbé begyakorolt helyzetekben. A közlés magabiztos bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközökkel. Önellenzés és az önkorrekción, pl. a félreértéshez vezető hibák felismerése és javítása. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Leírások, képleírások, témakifejtés (pl. vizuális segédanyag alapján), elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, rapszövegek	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló képes többféle szövegfajtát olvasni, tudja, hogy a szövegfajták sajátosságainak ismerete segít a szöveg megértésében. Megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról szóló mindennapi szövegekben.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nagyrészt közérthető nyelven írt, az érdeklődési körhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek megértése. Az érdeklődési körhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek gondolatmenete lényegének megértése. Vélemények, érvelések követése nagy vonalakban, és a részinformációk kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	
A fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben, pl. levelekben, brosrákban és rövid, hivatalos dokumentumokban. A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is. A fontos gondolatok felismerése ismerős témákról szóló, lényegre törő újságcikkekben. A gondolatmenet és a következtetések felismerése világosan írt érvelésekben. A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése. A mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek megértése annyira, hogy sikeres írásbeli kommunikációt tudjon folytatni. Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése. Ismert témájú hivatalos levélben az elintézéshez szükséges információk megértése.	

Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.

A feladat elvégzéséhez szükséges információk összegyűjtése a szöveg különböző részeiből, illetve több szövegből.

Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.

Az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján.

Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, viccek, egyszerű irodalmi szövegek.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló összefüggő mondatokat ír olyan témákról, amelyek közvetlen szükségletekre, élményekre, eseményekre és konkrét információkra vonatkoznak. Ismerős témákról gondolatait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatok sorokban fejezi ki írásban. Néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír minta alapján az őt érdeklő, ismert témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Részletesebb, összefüggő és tagolt szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásban beszámolás eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről, a vélemény alátámasztása. Hatékony írásbeli interakció folytatása. Jegyzetkészítés olvasott vagy hallott, érdeklődési körhöz tartozó szövegről, illetve saját ötletekről. Több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.
A fejlesztés tartalma	
Egyszerű, összefüggő, lényegre törő szöveg írása számos, érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témában, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával. Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal kapcsolatban is, mint pl. a zene vagy a művészet. Információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása (pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak). Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban). Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése, online ügyintézés. Életrajz, lényegre koncentráló leírás, elbeszélés készítése. Riport, cikk, esszé írása. Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése. Saját ötletekről jegyzet készítése. Interaktív írás esetén megerősítés, vélemény kérése, az információ ellenőrzése, problémákra való rákérdezés, illetve problémák elmagyarázása. Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése. Néhány egyszerű szövegkohéziós és figyelemvezető eszköz használata.	

Az alapvető írásbeli műfajok fő szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záró formula; a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság).

Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rap, rigmus, dalszöveg, rövid jelent, paródia írása, illetve átírása).

Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltésük.

Kész szövegekből számára hasznos fordulatok kiemelése, és saját írásában való alkalmazása.

Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak a fogalmazásban való megjelenítése.

Írásának tudatos ellenőrzése, javítása; félreértést okozó hibáinak korrigálása.

A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központosítás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép, diasor).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Hagyományos és elektronikus nyomtatványok, kérdőívek; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képaláírások; üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internes profilok; tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mailek; személyes információt, tényt, illetve tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók; egyszerű ügyintéző levelek/e-mailek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); diasor; egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések; rövid leírások; jegyzetek; riportok, cikkek, esszék, felhívások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.

Javasolt témakörök és kapcsolódási pontok - 11. évfolyam

A már előfordult témák kapcsolódási pontjait ld. az előző évfolyamoknál.

Ember és társadalom Családi ünnepek, ünnepek itthon és a nagyvilágban.	
Környezetünk Az otthon: vidék kontra város Növények és állatok a környezetünkben. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben. Időjárási viszonyok	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; hon- és népismeret: lakóhely és környék hagyományai, az én falum, az én városom. Biológia-egészségtan: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág
Az iskola Nyelvtanulás külföldön, iskolai hagyományok.	
A munka világa Nyári munkavállalás. Önéletrajz, állásinterjú. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák.	
Életmód Betegségek, baleset, sérülések. Gyógykezelés (orvosnál). Testrészek. Étkezési szokások. Egészséges ill egészségtelen életmód.	Technika, életvitel és gyakorlat: egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. Biológia-egészségtan: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, betegségmegelőzés, elsősegély.
Szabadidő, művelődés, szórakozás Extrém sportok Számítógép, internet. Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.	Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés.
Utazás, turizmus	

Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Turisztikai célpontok Németországban. Osztálykirándulás.	
--	--

Fogalomkörök - 11. évfolyam

Cselekvés, történés, létezés kifejezése		
	Szenvedő szerkezet	Passiv im Präsens, Präteritum, Perfekt Zustandspassiv Passiv mit Modalverben
	Műveltetés	lassen
Modalitás		
	Modalverben	sollen
	Feltételes mód	sollte
Logikai viszonyok		
		Temporalsatz (als, wenn) Finalsatz (um+zu, damit) zu + Infinitiv szerkezetek
Függő beszéd		jelen időben (Präsens)
Szöveg összetartó elemek		
	Kötőszók	obwohl, trotzdem
	Kölcsönös névmások	(mit)einander
	Relativsatz/Relativpronomen	der/dessen wer/wen/wem/wessen wo

Javasolt témakörök és kapcsolódási pontok - 12. évfolyam

A már előfordult témák kapcsolódási pontjait ld. az előző évfolyamoknál

Ember és társadalom Jellemvonások. Barátságok, szerelem. Konfliktusok a családban és kezelésük. Szülő-gyerek kapcsolat	
Az iskola Továbbtanulás, érettségi. Magyar-oszták érettségi. Felsőoktatás	
Környezetünk Környezetszennyezés, környezetvédelem. Energiatakarékosság. Környezetvédelmi akciók Németországban.	Technika, életvitel: környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, energia takarékoság, újrahasznosítás.

A munka világa Pályaválasztás, továbbtanulás	Technika, életvitel és gyakorlat: pályaorientáció és munka.
Életmód Vásárlás, szolgáltatások. Közlekedés autóval. Életmód nálunk és célnyelvi országokban	
Szabadidő, művelődés, szórakozás Olvasás, rádió, tévé, filmek, számítógép, internet.	Magyar nyelv és irodalom: irodalmi művek olvasása, Ének-zene: klasszikus zene, pop- zene.
Tudomány és technika Médiák, számítógép, mobiltelefon, találmányok.	fizika: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.
Gazdaság és pénzügyek Családi kassza: kiadások, bevételek. Vásárlás, szolgáltatások (például posta, bank). Folyószámla. Fogyasztás, reklámok.	

Fogalomkörök – 12. évfolyam

Cselekvés, történés, létezés kifejezése		
	múlt idő	Plusquamperfekt
	műveltetés	lassen (Präteritum)
	feltételeesség	óhajtó mondat
Modalitás		
		haben+zu, sein + zu
Minőségi viszonyok		
	Adjektivdeklinatation -	Főnévvé vált melléknevek Melléknévi igenév
Logikai viszonyok		
	alárendelések	Temporalsatz (bevor, nachdem, bis) anstatt dass/anstatt zu ohne dass/ohne zu
Szövegösszetartó eszközök		
	kötőszók névmások	da derjenige/diejenige einer/eines/eines
Minőségi viszonyok	Adjektivdeklinatation	Főnévként használt melléknév Melléknévi igenév

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	B1 szintű nyelvtudás. A tanuló képes főbb vonalaiban megérteni a köznyelvi beszédet. . a. számára rendszeresen előforduló, ismerős témákról. A tanuló a mindennapi élet legtöbb helyzetében boldogul, gondolatokat cserél, véleményt mond, érzelmeit kifejezi és stílusában a kommunikációs helyzethez alkalmazkodik. A tanuló képes begyakorolt szerkezetekkel érthetően, folyamatoshoz
--	---

	közelítően beszélni. Az átadott információ lényegét megközelítő tartalmi pontossággal fejt ki. Megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő, autentikus vagy kismértékben szerkesztett szövegekben az általános vagy részinformációkat. A tanuló több műfajban is képes egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban már kezdenek megjelenni műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.
--	--

A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKELÉSÉNEK FORMÁI, SZEMPOTJAI

Egyik legfontosabb értékelési forma a nyelvórákon a folyamatos szóbeli értékelés, melyet a tanár végez annak érdekében, hogy tanulóit a tanulásban segítse, ösztönözze. Visszajelzéseinek fontos része a biztatás, mely a szükséges javításokkal, tapintatosan megfogalmazott bírálattal együtt arra irányul, hogy segítse a helyes önértékelés és önbizalom kialakulását.

A nyelvtanár a kommunikatív kompetencia valamennyi elemét és a nyelvi készségeket értékeli. Értékeli a tanuló előrehaladását önmagához és a csoport egészéhez képest, valamint a jó előre megfogalmazott követelmények szempontjából.

Az értékelés kiter a kommunikatív kompetencia valamennyi elemére, tehát méri a tételes tudást (szókincs, nyelvtan, helyesírás, kiejtés, szövegalkotás és nyelvhasználat szabályai), valamint a nyelvi készségeket és tevékenységeket (hallott és olvasott szöveg értése, beszéd, írás, közvetítés).

A napi gyakorlatban előforduló ellenőrzések alkalmával a nyelvórákon osztályzattal jelzi a nyelvtanár az elvégzett feladatok minőségét. Félévkor és év végén a tanulók teljesítményük alapján összegző osztályzatot kapnak.

NÉMET NYELV

fakultáció

Az iskolai nyelvoktatás keretében lehetővé kell tenni, hogy az új érettségi rendszerben a tanulók leérettségizhessenek szabad választásuk szerint közép, vagy emelt szinten.

A középszintű érettségire való felkészülést lehetővé teszi a kilencedik osztálytól a második idegen nyelv számára biztosított heti négy óra. Az emelt szintű érettségire azonban csak plusz óraszám biztosításával lehet a tanulókat felkészíteni. A 11. és 12. évfolyamon heti két óra fakultációs foglalkozást kell biztosítani azoknak a tanulóknak, akik a második nyelvi csoportokból emelt szinten szeretnének leérettségizni illetve amennyiben az iskolában DSD nemzetközi nyelvvizsgát szeretnének tenni. Az iskolában lehető, államilag akkreditált nemzetközi DSD vizsgával B2 vagy C1-es nyelvvizsga-bizonyítvány szerezhető. Ennek megszerzéséhez szükséges a fakultáció nyújtotta heti plusz 2 tanóra, a németet első vagy második idegen nyelvként tanulók számára is.

11. évfolyam

Évi óraszám: 72 óra

TARTALOM

A tartalmak kiválasztása úgy történik, hogy kapcsolódjanak a tanulók tapasztalataihoz, tanulási szintjükhöz és lehetővé tegyenek egy tematikailag és nyelvileg továbbmutató feldolgozást. A nyelvi súlypontok kijelölése elsősorban a nyelvi alafunkciókhoz kapcsolódik.

Témakörök:

Hétköznapiak és család, Múlt és jelen, Hagyományok és szokások, Jog és igazságosság, Természet és környezet, Életvitel, Média, Fantázia, Ifjúság, Sport és szabadidő, Kultúra, Tudomány, Német nyelvű országok, az Európai Unió

Nyelvtan:

Ismétlésként:

- Főnév
- Névadások
- Melléknév
- Szóképzési szabályok
- Tulajdonnevek ragozása

A teljesítmény mérése a soron következő vizsgákra való felkészülést biztosítja:

Előkészítés az érettségire

Előkészítés az államilag akkreditált DSD nyelvvizsgára

Előkészítés az OKTV-re

A továbbhaladás feltétele:

A tanuló rendelkezzen azzal a nyelvi kompetenciával, mely a tanév kezdetekor megállapított szint és az e szint alapján az adott évre reálisan megfogalmazott tantárgyi követelmények alapján elérhető. Az évfolyamokon megjelölt céloknál mindenkor figyelembe kell venni az iskolai tantárgyi követelményeket.

12. évfolyam

Évi óraszám: 64 óra

TARTALOM

A tartalmak kiválasztása úgy történik, hogy kapcsolódjanak a tanulók tapasztalataihoz, tanulási szintjükhöz és lehetővé tegyenek egy tematikailag és nyelvileg továbbmutató feldolgozást. A nyelvi súlypontok kijelölése elsősorban a nyelvi alafunkciókhoz kapcsolódik.

Témakörök:

Iskola és képzés, Ifjúság, Gazdaság és a munka világa, Politika, Ember - Társadalom - Állam, Közlekedés, Mobilitás, Tudomány és Technika, A saját és az idegen kultúra, Jövőkép

Nyelvtan:

Ismétlésként:

- Ige
- Előjárósók
- Szórend
- Függőbeszéd
- Állandósult szókapcsolatok
- Vonzatok

A teljesítmény mérése a soron következő vizsgákra való felkészülést biztosítja:

Előkészülés az érettségire

Előkészülés az államilag akkreditált DSD nyelvvizsgára

Előkészülés az OKTV-re